

جناب آقای دکتر مطهر رئیس محترم سازمان امور مالیاتی
جناب آقای مهندس شامی رئیس محترم اتاق ایران و دبیر کمیته حمایت از کسب و کار

با سلام و احترام؛

بازگشت به نامه شماره ۲۰۰/۷۵۵۷/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۴ رئیس محترم سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص موضوع «رفع ابهام از مصادیق مزایای رفاهی و انگیزشی مشمولین قانون کار» و همچنین نامه شماره ۱۰۱/۹۰۸۵/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۷ رئیس محترم اتاق ایران و دبیر کمیته حمایت از کسب و کار با موضوع «تعیین مصادیق مزایای رفاهی و انگیزشی مشمولین قانون کار و معافیت مالیاتی این مزایا و معافیت مالیاتی حق بیمه سهم حقوق بگیران» به استحضار می‌رساند:

الف) تبیین مسئله و گردش کار

۱- فصل سوم از باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ از مواد (۸۲) تا (۹۲) به «مالیات بر درآمد حقوق» پرداخته است؛ طبق ماده (۸۲) قانون اخیرالذکر، «درآمد مشمول مالیات حقوق عبارت است از حقوق (مقرری یا مزد، یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیرمستمر قبل از وضع کسور و پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون؛ چنان که پیداست، «حقوق و مزایای مربوط به شغل» مشمول مالیات بر درآمد حقوق قرار می‌گیرد.

۲- دادنامه ۶۰۱-۱۳۸۹/۱۲/۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بابتنا بر ماده (۴۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴/۰۸/۱۵، خدمات و تسهیلات رفاهی و باعمال وجوه پرداختی به «کارکنان دولت» تحت عناوین مهد کودک، پاره‌غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... را «مزایای مربوط به شاغل» و خارج از شمول احکام مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیات‌های مستقیم می‌شمرد.

۳- سازمان امور مالیاتی در مقام تمکین از رأی شماره ۶۰۱ دیوان، بحسبنامه‌ای به شماره ۴۵۲۹/۲۱۰ مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۲۷ ناظر بر معافیت وجوه پرداختی تحت عناوین مهد کودک، پاره‌غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... صادر می‌نماید و آن را قابل تسری به بخش غیردولتی نمی‌داند.

۴- در پی صدور رأی اصلاحی شماره ۷۳ دیوان عدالت اداری، مبنی بر اصلاح عبارت «کارکنان دولت» به «حقوق بگیران»، بختنامه شماره ۲۰۰/۹۸/۸۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۲۷ سازمان امور مالیاتی، معافیت‌های مربوط به مزایای شاغل را به کلیه حقوق بگیران (بخش دولتی و غیردولتی) تسری می‌دهد با این عبارت که «وجوهی که بابت مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا در اجرای ماده (۴۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و یا بر اساس مقررات استخدامی مؤسسه در حدود متعارف و با ارائه اسناد و مدارک به کنیه کارکنان پرداخت می‌شود، از شمول حکم مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیات‌های مستقیم خارج بوده و مشمول مالیات نمی‌باشد»؛ بختنامه اخیر به دلیل حذف عبارت «و ...» که بیانگر تمثیلی بودن عناوین است با رأی شماره ۱۹۵۶-۱۹۵۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

۵- سازمان امور مالیاتی طی مکاتباتی از جمله نامه شماره ۲۰۰/۵۲۸۹۰/ص مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۰ از معاونت امور مجلس، حقوقی و استان‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، درخواست بیان مصادیق دیگر کمک‌هزینه‌های ماده (۴۰) فوق‌الذکر و اعلام دقیق سقف وجوه پرداختی بابت آن‌ها، بر اساس مقررات قانون کار را مطرح می‌نماید؛ در نامه سازمان ذکر می‌شود که مزایای غیرنقدی طبق تبصره ماده (۸۳) قانون مالیات‌های مستقیم صراحتاً از مصادیق درآمد مشمول مالیات است و این با پذیرش مزایای رفاهی و انگیزه‌ای به عنوان مصداق دادنامه‌های دیوان (مزایای مربوط به شاغل) در تعرض است؛ معاونت امور مجلس، حقوقی و استان‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در پاسخ شماره ۹۴۶۹۴ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۷، مصادیق کمک‌هزینه‌های رفاهی و انگیزه‌ای را با توجه به مقررات قانون کار قابل احصاء نمی‌داند و تصمیم‌گیری در مورد تفکیک مزایای شغل و مزایای شاغل را به ارزیابی «ماهیت پرداخت‌های انجام شده در وجه کارگران از سوی کارفرمایان» وابسته می‌داند. در مورد تعیین سقف دقیق آن مزایا نیز بیان می‌دارد برخی از مزایا مانند کمک‌هزینه اقلام مصرفی خانوار (کمک‌هزینه خواروبار یا بن کارگری)، کمک هزینه مسکن و کمک‌هزینه عائله‌مندی دارای حداقل‌های قانونی مصوب به شکل سالیانه هستند، اما مجموع این مزایا فاقد سقف قانونی مشخص در مقررات قانون کار هستند.

۶- سازمان امور مالیاتی نهایتاً طی نامه شماره ۲۰۰/۷۵۵۷/ص مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۴ با ذکر مراتب، رفع ابهام در این موضوع را از معاونت حقوقی رئیس‌جمهور خواستار می‌شود که پس از وصول پاسخ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به شماره ۱۵۵۲۳۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۳ و همچنین وصول درخواست رئیس محترم اتاق ایران و

دبیر کمیته حمایت از کسب و کار، طی نامه شماره ۱۰/۱/۹۰۸۵ ص مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۷، جلسه‌ای به تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۷ با حضور نمایندگان محترم سازمان امور مالیاتی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و کارشناسان ذی‌ربط (موضوع دعوت‌نامه شماره ۴۶۶۱۱/۱۱۱۰۰۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۱) در معاونت حقوقی ریاست جمهوری برگزار می‌گردد. علی‌هذا، نظر به مراتب فوق، نظر این معاونت به شرح بند ب، اعلام می‌گردد.

ب) اظهار نظر

- ۱- در خصوص شمول مالیات بر درآمد حقوق نسبت به «پاداش افزایش تولید و سود سالانه» اعلام می‌گردد:
 - نظر به اینکه برابر ماده (۸۲) قانون مالیات‌های مستقیم «درآمد مشمول مالیات حقوق، عبارت است از حقوق (مقرری یا مزه، یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل ...» و
 - نظر به اینکه برابر دادنامه شماره ۶۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، خدمات و تسهیلات رفاهی و تشویق کارکنان که در ماده ۴۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مجوز پرداخت دارد، مزایای مربوط به شاغل بوده و از شمول ماده (۸۲) قانون مالیات‌های مستقیم خارج است و
 - نظر به اینکه برابر دادنامه اصلاحی شماره ۷۳-۱۳۹۸/۰۱/۲۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، عبارت «کارکنان دولت» در دادنامه فوق‌الاشعار به «حقوق بگیران» اصلاح شده و مفاد آن، مبنی بر عدم شمول مالیات حقوق بر تسهیلات رفاهی به کارکنان بخش غیردولتی نیز تسری داده شده است و
 - نظر به اینکه تبصره (۳) ماده (۳۶) قانون کار که مقرر می‌دارد: «مزایای رفاهی و انگیزه‌های از قبیل کمک هزینه مسکن، خواروبار، کمک عائله‌مندی و پاداش افزایش تولید و سود سالانه جزء مزد ثابت و مبنای محسوب نمی‌شود» پاداش افزایش تولید از مصادیق مزایای رفاهی و انگیزه‌های تلقی شده است.

لذا پاداش افزایش تولید و سود سالانه، موضوع تبصره (۳) ماده (۳۶) قانون کار که طبق ماده ۴۷ همان قانون، به منظور ایجاد انگیزه برای تولید بیشتر و کیفیت بهتر و تقلیل ضایعات و افزایش علاقمندی و بالابردن سطح درآمد کارگران، مطابق آیین‌نامه مصوب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی پرداخت می‌گردد، از شمول مالیات بر درآمد حقوق خارج است.

۲- در خصوص مصادیق مزایای رفاهی و میزان آن‌ها اعلام می‌گردد:

مصادیق مزایای رفاهی در قانون کار، تمثیلی بوده و به نحو حصری بیان نشده است، با وجود این، اهم مصادیق مزایایی که مربوط به شغل نیستند، مطابق قانون کار و دادنامه‌های شماره ۶۰۱، ۷۳ و ۱۹۵۶-۱۹۵۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری عبارتند از:

۲/۱- کمک هزینه مسکن، ماهانه معادل چهار میلیون و پانصد هزار (۴/۵۰۰/۰۰۰) ریال به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۹۷۵۶/ت ۵۸۶۷۳ هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۶ هیئت وزیران؛

۲/۲- کمک هزینه اقلام مصرفی خانوار، ماهانه معادل (۶)۰۰۰/۰۰۰ ریال به موجب بخشنامه شورای عالی کار مصوب ۱۳۹۹/۱۲/۲۷؛

۲/۳- کمک عائله‌مندی، ماهانه معادل (۲/۶۵۵/۴۹۵) ریال برای هر فرزند به موجب ۸۶ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴؛

۲/۴- پاداش افزایش تولید، مطابق قرارداد موضوع آیین‌نامه ماده ۴۷ قانون کار مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۲۶؛^۱

۲/۵- میزان سایر موارد، نظیر مهد کودک، بارانه غذا، اناب و ذهاب و غیره، چنانچه مقررده خاصی راجع به میزان آن‌ها وجود نداشته باشد، در چهارچوب قانون کار، تابع توافق و عرف است.

ب) پیشنهاد

در راستای بند (۹) سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری مصوب ۱۳۹۸/۰۷/۰۲ مقام معظم رهبری و تأکید بر لزوم شفافیت و عدم ابهام و نیز استحکام در ادبیات و اصطلاحات حقوقی، پیشنهاد می‌گردد: وزارت امور اقتصادی و دارایی در مقام تهیه پیش‌نویس لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم، ابهام ناشی از تفکیک مزایای شغل از شاغل را برطرف نماید.^۲

جلال محبی

سرپرست معاونت هماهنگی و برنامه ریزی
امور حقوقی دستگاه های اجرایی

۱. مطابق تبصره ۱ ماده ۳ آیین‌نامه موضوع ماده ۴۷ قانون کار: «مأخذ تعیین تولید سبب در کارگاه باید طوری باشد که بر مبنای آن درصد افزایش تولید در هر دوره تناوب مورد محاسبه از ۳۰ درصد تجاوز نکند، لیکن چنانچه در کارگاهی توان و ظرفیت تولید به نحوی باشد که امکان افزایش تولید بیش از ۳۰ درصد میسر گردد، رعایت سقف مذکور الزمی نمی‌باشد».

۲. شایان ذکر است، مطابق بند ۵ از بند الف تبصره ۱۲ لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور: «... نرخ مالیات بر درآمد حقوق کارکنان دولتی و غیردولتی اعم از حقوق و مزایای مستمر و غیرمستمر و سایر پرداختی‌ها و کارانه به استثنای عیدی پایان سال به شرح زیر می‌باشد...».

معاونت حقوقی رئیس جمهور

شماره: ۱۱۹۹۲۶ / ۴۶۶۱۱/
تاریخ: ۱۴۰۰/۱۰/۰۵
ساعت: ۱۸:۲۱
شیبہ پذیرش: عادی
فوریت:

رونوشت:

جناب دکتر سبحانیان معاون محترم امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی، جهت استحضار

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت امور مجلس، حقوقی و اسنادها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره: ۱۵۵۲۳۳
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۲۳
ساعت: ۱۳:۱۳
پیوست: دارد

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای محبی

سرپرست محترم معاونت بانکی و برنامه ریزی امور حقوقی دستگاههای اجرایی

باسلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۴۶۶۱۱/۸۳۹۰۵ مورخ ۱۴۰۰/۸/۵ با موضوع اظهارنظر راجع به ابهامی که سازمان امور مالیاتی در قسمت آخر نامه شماره ۷۵۵۷/۲۰/ص مورخ ۱۴۰۰/۷/۲۴ به آن معاونت ارسال نموده به استحضار می‌رساند:

۱- عنایت دارید که هیئت عمومی دیوان عدالت اداری با صدور رأی به شماره ۷۳ مورخ ۱۳۹۸/۰۱/۲۷ و جایگزینی (حقوق بگیران) به جای (کارکنان دولت) در رأی شماره ۶۰۱-۶۰۹/۱۳/۱۳۸۹ که این اشتباه را سهو قلم دانسته بود، کمک هزینه‌های رفاهی و انگیزشی پرداختی به کارگران و حقوق بگیران مشمول قانون کار/مزایایی که مربوط به شغل نیستند را همسان با کارکنان دولت از شمول مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیات‌های مستقیم خارج نمود و عملاً با احیاء این ظرفیت قانونی که تا صدور آراء وحدت رویه مورد اشاره معطل مانده بود، توانست عدالت و رفع تبعیض که در قانون اساسی تکلیف حاکمیتی بود را برای کلیه حقوق بگیران اجرا نماید.

۲- در پاسخ به ابهام بلکه اشکال سازمان امور مالیاتی، اینکه حسب ماده (۴۷) قانون کار پرداخت پاداش افزایش تولید از طرف کارفرما منوط به قرارداد جداگانه و مطابق آیین‌نامه مصوب گردیده، تغییری در حکم و ماهیت تبصره (۳) ماده (۳۶) قانون کر و عدم مشمولیت مالیات پاداش افزایش تولید که تنها یکی از اقلام مندرج در آن تبصره است، نمی‌دهد و نمی‌توان ملازمه‌های بین ادسای سازمان امور مالیاتی صینی بر اخذ مالیات از این اقلام و تکلیف قانون‌گذار به انعقاد قرارداد پناجر دستورالعمل مصوب وزیر کار بفرار کرد.

از طرفی قطع نظر از این که پاداش افزایش تولید یک قلم از اقلام موضوع تبصره (۳) ماده ۳۶ قانون کار است که به عنوان مثال، موضوع بحث و ایراد آن سازمان قرار گرفته، از قضا اجرای ماده ۴۷ قانون کار همسو با رأی وحدت رویه یاد شده، تکلیفی است که متوجه کارفرما بوده و یا هدف حمایت از تأمین پرداخت مزایای ناشی از افزایش تولید به کارگر و جلوگیری از تصبیع حقوق وی وضع شده است؛ بدین توضیح که قانون‌گذار در جهت ایجاد انگیزه بیشتر و تأمین رفاه کارگران در کارخانجات معظم اقتصادی (از قبل سود تولید فراوان)، پرداخت پاداش افزایش تولید را که به عنوان یکی از کمک هزینه های انگیزشی و رفاهی، حق قانونی کارگر است را منوط به انعقاد قرارداد کارفرما با کارگر به طور جداگانه مطابق آیین‌نامه ای که به تصویب وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی می‌رسد، دانسته است.

۳- مستندات قانونی مندرج در نظر معاونت روابط کار این وزارت (مندرج در نامه‌های شماره ۹۲۶۹۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۷ و ۷۳۲۸۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۷ در پاسخ به استعلام‌های سازمان امور مالیاتی کشور به شماره نامه‌های ۳۴۰۰/۵۲۹۰/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۰ و ۱۸۱۸۲/ص مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۴) مورد ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۴۷ و صراحت تبصره (۳) ماده (۳۶) قانون کار بوده است که تصریحاً اعلام داشته که پاداش افزایش تولید و سود سالانه به اضافه سایر اقلام مندرج در این تبصره جزو مزد ثابت و مزد مینا محسوب نمی‌شوند. نتیجتاً چون اقلام موضوع تبصره به حکم قانونگذار از شمول مجموع مزد و مزایای پرداختی مربوط به شغل خارج گردیده و ماده ۸۳ قانون مالیات‌های مستقیم مزد و مزایای مربوط به شغل را مشمول مالیات دانسته، همه اقلام مندرج در تبصره «۳» ماده (۳۶) قانون کار صراحتاً به دلالت مطبقی و نظایر آنها با استفاده از وحدت ملاک و به دلالت تضمینی مشمول ماده ۸۳ و ۸۳ قانون مالیات‌های مستقیم قرار نمی‌گیرند.

این نظر موقعی تقویت می‌شود که آن معاونت محترم در موردی مشابه و حسب بند (۲) نامه شماره ۳۴۱۲۷/۷۳۳۶۷ مورخ ۱۳۹۷/۶/۵ در پاسخ به سازمان امور مالیاتی و سازمان تأمین اجتماعی چنین اعلام نظر نموده که:

«...مطابق ماده (۸۳) قانون مالیات‌های مستقیم، صرفاً حقوق و مزایای مربوط به شغل، مشمول مالیات بر درآمد حقوق است و بموجب رأی شماره ۶۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹ [مورد اصلاح] هیئت عمومی دیوان عدالت اداری مورد تأیید قرار گرفته است...»

همچنین حسب بند «ب» و در تأیید تبصره «۳» ماده (۳۶) قانون کار، دادنامه شماره ۹۹۰۰۸۸۸ و ۹۹۰۰۲۸۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۸ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری مبالغ رفاهی و انگیزشی از طرف کارفرما به کارگر را که بمنظور تشویق و افزایش انگیزه به کارگران پرداخت می‌شود، مشمول اقلام مندرج در تبصره موصوف دانسته است.

چنانکه دادنامه شماره ۱۰۰۴۱-۶۰۹۹۷۰۹۰۶ مورخ ۱۴۰۰/۲/۴ هیأت تخصصی کار، بیمه و تأمین اجتماعی آن دیوان نیز حق جذب را که مساوی «فوق‌العاده بارار کار» است چون این مبلغ در مقابل انجام کار به کارگر پرداخت نمی‌شود بلکه با توجه به وضعیت بازار تعیین و پرداخت می‌گردد، مشمول تعریف (مزد) و بالتبع مشمول تعریف (حقوق) ندانسته است و با استفاده از تمثیلی بودن اقلام موضوع بحث تبصره موضوع بحث با توجه به انگیزشی بودن حق جذب (فوق‌العاده بارار کار)، این مبلغ را جزو مزد ثابت و مینا ندانسته است. در پایان و هم‌راستا با نظر قضات محترم هیئت عمومی در رأی صادره که مستند به ممنوعیت تبعیض نژاد در قانون اساسی با اصلاح ویژه (کارکنان دولت) به (حقوق‌گیران)، این بخش از حقوق معطل ماندند کارگران را احیاء نموده، صدور دستور مقتضی نسبت به توجیه و تمکین سازمان امور مالیاتی نسبت به حکم قانون مورد استعانت است.

دبیرخانه مرکزی ریاست جمهوری، حقوق و اسنادها

رئیس

دبیرخانه مرکزی ریاست جمهوری

شماره: ۹۳۸۲۸

www.mcls.gov.ir

شماره: ۸۲۹۰۵
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۰۵
ساعت: ۱۶:۲۷
نوع: عادی
فرمت:

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

معاونت حقوقی رئیس جمهور

بسم الله

معاونت محترم حقوقی و امور مجلس وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

باسلام و احترام؛

با ایفاد تصویر نامه شماره ۲۰۰/۷۵۵۷/ص مورخ ۱۴۰۰/۷/۲۴ (بمراه ضمیمه) سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص استعلام از تعلق مالیات به وجوه پرداختی به کارگران بابت پاداش افزایش تولید و سود سالانه، خواهشمند است با عنایت به سوابق دستور فرمایید نظریه مستدل و مستند آن وزارتخانه را در این خصوص به این معاونت اعلام نمایند تا اقدام لازم معمول گردد.

جلیل محبی
رئیس

سرپرست معاونت هماهنگی و برنامه ریزی
امور حقوقی دستگاه های اجرایی

رونوشت:

جناب آقای منظور، رئیس کل محترم سازمان امور مالیاتی کشور، بازگشت به نامه شماره فوق، جهت استحضار
امور هماهنگی و رفع اختلافات حقوقی دستگاه های اجرایی - ۴۶۶۱۱/۲۳۲۵۷۸

فوری - حائز اهمیت

جناب آقای دکتر دهقان
معاون محترم حقوقی رئیس جمهور

بامداد و روز

همانطور که استحضار دارند:

۱- به موجب ماده ۸۲ قانون مالیاتهای مستقیم درآمندی که شخص حقیقی در خدمت شخصی دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود بابت اشتغال در ایران برحسب مدت یا کار انجام یافته به طور نقد یا غیر نقد تحصیل می کند مشمول مالیات بر درآمد حقوق است. همچنین مطابق ماده ۸۳ این قانون درآمد مشمول مالیات حقوق عبارت است از حقوق (مقرری یا مزد، یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیر مستمر قبل از وضع کسور و پس از کسر معافیت های مقرر در این قانون.

۲- طبق ماده ۴۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵)، به دولت اجازه داده می شود اعتبارات برنامه خدمات رفاهی کارکنان دولت منظور در قوانین بودجه سنواتی برای ارائه تسهیلات رفاهی و تشویقی کارکنان و کمک هزینه مسکن به صورت نقدی یا صور دیگر بر اساس موافقتنامه ای که با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و یا استان مبادله خواهد شد، استفاده شود؛ بنابراین به دلیل عدم انطباق خدمات رفاهی مذکور با مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم، پرداخت های (اعم از نقدی و غیر نقدی) دستگاهها در اجرای این ماده به کارکنان مشمول مالیات حقوق نمی باشند.

۳- دیوان عدالت اداری طی دادنامه شماره ۱۹۵۶-۱۹۵۷ مورخ ۱۴۰۰/۱/۱۶ و بر اساس دادنامه های شماره ۶۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹ و اصلاحیه ۷۳ مورخ ۱۳۹۸/۱/۲۷ که اعلام شده، نظر به اینکه مصادیق حقوق و مشمول کسر مالیات، موضوع ماده ۸۲ قانون مالیاتهای مستقیم در ماده ۸۳ همان قانون به عنوان مزایای مربوط به شغل احصاء شده است و خدمات و تسهیلات رفاهی که در ماده ۴۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱۳۸۰/۱۱/۲۷) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مجوز پرداخت دارد مزایای مربوط به شاغل بوده و داخل در عناوین حقوق و مزایای مذکور در ماده ۸۳ قانون

شماره: ۱۳۰۰/۷۵۵۷

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۷/۲۴

بازت دارد

سال تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها

مالیاتهای مستقیم نمی باشد بنابراین وجوه پرداختی به حقوق بگیران (موضوع رای اصلاحی) تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصادیق ماده ۴۰ قانون مارالذکر، موضوعاً از شمول احکام مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم خارج می باشد.

۴- از آنجائیکه مطابق رای دیوان عدالت پرداختهای رفاهی مصادیق ماده ۴۰ قانون الحاق برای بخش خصوصی هم همانند بخش دولتی مشمول مالیات نبوده است، در این ارتباط طی نامه شماره ۱۸۱۸۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۴ از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی درخواست شده است تا مصادیق کمک هزینه های یاد شده و همچنین سقف وجوه پرداختی بابت این کمکها را به این سازمان اعلام نماید.

۵- معاون محترم روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی طی نامه شماره ۷۱۲۹۰ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۳ عنوان معاون محترم امور اقتصادی آن وزارتخانه که در پاسخ به نامه این سازمان تهیه شده است، کمک هزینه عائله - مندی، مسکن، خوار و بار، بن کارگری، ایاب و ذهاب، مزایای غیر نقدی، پاداش افزایش تولید، سود سالانه، کمک هزینه مهد کودک و نظایر آن که بلحاظ ماهیتی برای ارتقاء رفاه و انگیزش کارگران در وجه ایشان پرداخت می شود را در زمره مزایای مربوط به شغل ندانسته و در نتیجه از شمول مالیات خارج دانسته است، در صورتیکه پرداختی بابت پاداش افزایش تولید و سود سالانه، نتیجه مستقیم تلاش و فعالیت کارکنان می باشد که پاداش افزایش تولید در اجرای ماده ۴۷ قانون کار مطابق آیین نامه و قرارداد جداگانه به کارگران پرداخت می شود و طبق مقررات ماده ۸۲ قانون مالیاتهای مستقیم مشمول مالیات می باشد.

با عنایت به مراتب فوق و به منظور رفع ابهام در جهت حفظ حقوق دولت و کارکنان بخش خصوصی مراتب به انضمام سوابق جهت ارائه طریق ارسال می گردد.

دفترخانه مرکزی ریاست جمهوری

شماره: ۷۸۲۰۸
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۷/۲۵
امیدعلی باوسا

ساعت: ۰۹:۱۰

رونوشت:
- جناب آقای اسماعیلی، مدیر کل محترم دفتر وزارتی، عطف به نامه شماره ۱۰۱۱/۶۶۶۴/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۰ رئیس محترم اتاق ایران، جهت آگاهی.
- جناب آقای دکتر علیزاده، معاون محترم حقوقی و فنی مالیاتی، جهت اطلاع.
- جناب آقای پاکدامن، رئیس محترم شورای عالی مالیاتی، جهت اطلاع.

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه آرای هیات عمومی

کلاس پرونده:
9803958 - 9900689

شاکی:
آقایان رسول دهقان ذنبه - مرتضی پورکاویان

موضوع:
" ابطال بخشنامه شماره 1398.8.27-200.98.80 سازمان امور مالیاتی کشور از تاریخ تصویب "

تاریخ رأی:
دوشنبه 16 فروردین 1400

شماره دادنامه:
1857 - 1856

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: 1856 - 1857

تاریخ دادنامه: 1398/12/19

شماره پرونده: 9900689 - 9803958

مرجع رسیدگی: هیات عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقایان رسول دهقان ذنبه - مرتضی پورکاویان

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره 1398.8.27-200.98.80 سازمان امور مالیاتی کشور

گردش کار: شاکیان به موجب درخواست های جداگانه ابطال بخشنامه شماره 1398.8.27-200.98.80 سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده اند و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده اند که:

" (متن درخواست آقای رسول دهقان ذنبه)

بسمه تعالی: ضمن تقدیم تصویر بخشنامه شماره 1398.8.27-200.98.80 سازمان امور مالیاتی، به استحضار می رساند پس از اینکه هیات عمومی دیوان عدالت اداری به موجب رأی شماره 801 مورخ 1398.12.9 و با ابطال بخشنامه شماره 1387.4.13-33553 سازمان امور مالیاتی وجوه پرداختی به کارکنان دولت تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، هزینه تلفن همراه، بن کالا و ... را از شمول مالیات بر درآمد حقوق معاف دانست (متن رأی صادره بدین قرار است: نظر به اینکه مصادیق حقوق و مزایای مشمول کسر مالیات، موضوع ماده 82 قانون مالیات های مستقیم در ماده 83 همان قانون به عنوان مزایای مربوط به شغل احصاء شده است و خدمات و تسهیلات رفاهی که در ماده 40 قانون الحاقی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب 1384.8.15 مجوز پرداخت دارد مزایای مربوط به شغل بوده و داخل در عناوین حقوق و مزایای مذکور در ماده 83 قانون مالیات های مستقیم نمی باشد، بنابراین وجوه پرداختی به کارکنان دولت، تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصادیق ماده 40 قانون مارالذکر، موضوعاً از شمول مواد 82 و 83 قانون مالیات های مستقیم خارج بوده و ...

التهایه بخشنامه مورد اعتراض خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی تشخیص و به استناد قسمت دوم اصل 170 قانون اساسی و بند 1 ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می گردد) و متعاقب آن به موجب رأی شماره 73-1398.1.27 موضوع اصلاح رأی شماره 601، قید «کارکنان دولت» در سطر چهارم رأی اخیرالذکر را مبتنی بر سهو قلم اعلام و به قید «حقوق بگیران» اصلاح نمود، متأسفانه سازمان امور مالیاتی با صدور بخشنامه شماره 1398.8.27-200.98.80 و با حذف عبارت «و ...» به عنوان مصادیق ماده 40 قانون الحاقی موجب تضییق قانون و آرای صادره گردیده لذا تقاضای رسیدگی به موضوع و ابطال بخشنامه از تاریخ صدور را دارد.

آقای رسول دهقان دهنه طی لایحه تکمیلی به شرح زیر اعلام کرده است:

«عطف به پیام ارسالی مبنی بر اعلام قوانینی که مصوبه مورد شکایت بر خلاف آن قوانین است، به استحضار می‌رساند با عنایت به اینکه در آرای شماره 1389.12.9-601 و 1308.3.27-73 آن دیوان سبب هزینه های موضوع ماده 40 قانون الحاقی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب 1384.8.15 از جمله هزینه تلفن همراه نیز معاف از مالیات حقوق دانسته شده است، سازمان امور مالیاتی در بخشنامه مورد شکایت با حذف عبارت «و...» اعلام می دارد تنها و تنها وجوه پرداختی بابت مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا معاف از مالیات است. لذا بخشنامه مورد شکایت مخالف آرای شماره 1389.12.9-601 و 1308.3.27-73 دیوان عدالت اداری و مالاً مخالف ماده 40 قانون الحاقی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب 1384.8.15 می باشد و از آنجایی که بخشنامه مذکور آرای شماره 1389.12.9-601 و 1308.3.27-73 دیوان عدالت اداری محدود کرده و به نوعی دور زده است.»

(متن دادخواست آقای مرتضی پور گویان)

ریاست کل محترم دیوان عدالت اداری

با سلام و آرزوی توفیق الهی

احتراماً؛ به موجب ماده 80 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نظریه اینکه قسمت اخیر بخشنامه شماره 200.98.80 مورخ 1398.8.27 مخالف نص صریح قانون حکم شده لذا ضمن اعلان نظر نسبت به توضیحات ذیل الذاکر تقاضای ابطال آن مورد استدعاست.

1- مقدمه:

1-1- به موجب ماده 40 قانون الحاقی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (1380.11.27) مصوب 1384.8.15 خدمات و تسهیلات رفاهی تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... مجوز پرداخت این قبیل تشویقات از سوی پرداخت کنندگان حکم شده است.

2-1- به موجب دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره 1389.12.9-601 بخشنامه شماره 1387.4.12-33553 رئیس کل وقت سازمان امور مالیاتی کشور که از حیث اعمال معافیت مالیات بر درآمد حقوق، وجوه نقدی پرداختی به حقوق بگیر (کارکنان دولت) تحت عناوین موضوع قانون صدرالذکر محدودیتی را اعمال نموده بود، از زمان تصویب ابطال شد.

3-1- بنا به حکم تبصره ماده 97 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری سال 1392 دادنامه اخیرالذکر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره 1389.12.9-601 به دلیل سهو قلم عبارت «کارکنان دولت» به «حقوق بگیران» طی دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره 1398.1.27-73 اصلاح شد.

4-1- به استناد ماده 40 قانون الحاقی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (1380.11.27) مصوب 1384.08.15 و مستفاد از دو دادنامه های موصوف، وجوه پرداختی تحت عناوین قانون مارالذکر به کلیه حقوق بگیران (کارکنان) اعم از دولتی، عمومی غیر دولتی، خصوصی، تعاونی از شمول حکم مواد 82 و 83 قانون مالیاتهای مستقیم خارج بوده و مشمول مالیات بر درآمد حقوق نمی باشد.

5-1- به موجب ماده 47 قانون مالیاتهای مستقیم هزینه‌های قبل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات به شرحی که ضمن مقررات این قانون مقرر می‌گردد عبرت است از هزینه‌هایی که در حدود متعارف منگی به مدارک بوده و متحصراً مربوط به تحصیل درآمد موسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حد تصاب‌های مقرر باشد. در مواردی که هزینه‌ای در این قانون پیش‌بینی نشده یا بیش از تصاب‌های مقرر در این قانون بوده ولی پرداخت آن به موجب قانون و یا مصوبه هیأت وزیران صورت گرفته باشد قابل قبول خواهد بود.

2- دلایل و جهات و مستندات موارد درخواست ابطال به شرح ذیل می باشد:

2-1- رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور طی بخشنامه شماره 1398.8.27-200.98.80 بر خلاف قانون و دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در قسمت اخیر بخشنامه موصوف صرفاً وجوه پرداختی بابت مهدکودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا را از مصادیق ماده 40 قانون فوق الذکر قلمداد نموده و چنانچه وجوه پرداختی فوق در حدود متعارف و با ارائه اسناد و مدارک صورت گیرد آنگاه این قبیل وجوه پرداختی از شمول مالیات بر درآمد حقوق خارج و مشمول مالیات نخواهد بود در حالی که عناوین خدمات و تسهیلات رفاهی تصریح شده در قانون بصورت تمثیلی بوده و از جنبه خصی خارج بوده است. همانطور که اعتراض به رأی قطعی کمیسیون ماده 99 قانون شهرداریها در شعبات دیوان عدالت اداری به استناد بند (2) ماده 40 قانون دیوان عدالت اداری قابل طرح است به رغم عدم تصریح کمیسیون ماده 99 در بند ماده قانونی فوق. اعتراض به رأی قطعی کمیسیون موصوف با توجه به خصی نبودن عناوین فوق، قابل تفسیر است.

2-2- به طوریکه در تطبیق قانون و قسمت اخیر بخشنامه مورد درخواست ابطال مشاهده می‌گردد مقتضی بین واژگان ایاب و ذهاب - بن کالا از علامت نگارشی و پیرنگول (ه) استفاده نموده است. نشانه و پیرنگول فارغ از کاربرد اصلی آن در امر جداسازی جمله‌های ساده (عکث یا وقف کوتاه) یکی دیگر از کاربرد آن در مواردی است که چند کلمه دارای حکم واحد باشد. به کارگرفته می‌شود.

به عبارتی بدون توجه به علامت نگارشی سه نقطه (...) در انتهای واژه «بن کالا» بر خلاف قانون به حذف آن و اضافه نمودن حرف اتصال «و» بین دو واژه‌گان ایاب و ذهاب - بن کالا یا محصور نمودن تعدادی از واژه گان، عملاً سازمان امور مالیاتی کشور در مقام مجلس شورای اسلامی نسبت به وضع قانون گام برداشته است.

2-3- سازمان امور مالیاتی کشور در ابتدا در بخشنامه ابضالی به شماره 33553 مورخ 1387.4.12 صرفاً (5) عنوان خدمات و تسهیلات رفاهی (مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، هزینه تلفن همراه و بن کالا) را از مصادیق ماده 40 قانون مورد بحث قلمداد نموده و در بخشنامه اخیر به شماره 1398.8.27-200.98.80 با حذف سلیقه ای عبارت «هزینه تلفن همراه» صرفاً (4) عنوان خدمات و تسهیلات رفاهی (مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا) را از عناوین تصریح شده در ماده 40 خیر الذکر نام برده است. در حالیکه هزینه های ورزشی، تفریحی، سفر، مسکن و ... از سوی قانونگذار این قبیل تسهیلات رفاهی نیز علاوه بر عناوین تصریح شده در قانون، و حوه پرداختی از نابت آن با محدودیتی مواجه نشده و از زمره تسهیلات رفاهی قلمداد می‌گردد.

بنا به مراتب معنونه چون قسمت اخیر بخشنامه شماره 1398.8.27-200.98.80 رئیس کل سازمان امور مالیاتی از حیت وجوه پرداختی به حقوق بگیر تحت عناوین خاص محصور و بر خلاف قانون و حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی وضع شده، مستند به بند 1 ماده 12 و ماده 88 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 ابطال آن از قضات ارزنده و شریف دیوان عدالت اداری مورد استدعاست.

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

*مخاطبان، ذینفعان، امور مالیاتی شهر و استان تهران- ادارات کل امور مالیاتی

موضوع: ابلاغ رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه شماره 1398.127-73 مبنی بر اصلاح رأی شماره 1389.12.9-601 آن هیأت- در خصوص کمک هزینه رفاهی کارکنان به پیوسته، رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه شماره 73-1398.1.27 برای اطلاع و اقدام لازم ارسال می‌گردد. با توجه به رأی مذکور، متن رأی دادنامه شماره 1389.12.9-601 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص ابطال بخشنامه شماره 1387.4.12-33553 به شرح ذیل خواهد بود:

«نظر به اینکه مصادیق حقوق و مزایای مشمول کسر مالیات، موضوع ماده 82 قانون مالیات های مستقیم در ماده 83 همان قانون به عنوان مزایای مربوط به شغل احصاء شده است و خدمات و تسهیلات رفاهی که در ماده 40 قانون الحاقی موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (1380.11.27) مصوب 1384.8.15 مجوز پرداخت دارد مزایای مربوط به شاغل بوده و داخل در عناوین حقوق و مزایای مذکور در ماده 83 قانون مالیات های مستقیم نمی باشد. بنابراین وجوه پرداختی به حقوق بگیران، تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصادیق ماده 40 قانون مازالذکر، موضوعاً از شمول احکام مواد 82 و 83 قانون مالیات های مستقیم خارج بوده و نظریه شماره 20100.256-1389.10.6 دیوان محاسبات کشور هم در تأیید مراتب می باشد. نهایتاً بخشنامه مورد اعتراض خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی کشور تشخیص و به استناد قسمت دوم اصل 170 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.»

بنابراین وجوهی که بابت مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا در اجرای ماده 40 قانون فوق الذکر و یا بر اساس مقررات استخدامی مؤسسه در حدود متعارف و با ارائه اسناد و مدارک به کلیه کارکنان پرداخت می‌شود، از شمول حکم مواد 82 و 83 قانون مالیات های مستقیم خارج بوده و مشمول مالیات نمی‌باشد. رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور*

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیر کل حقوقی و قراردادهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره 1399.3.10-212.3247 توضیح داده است که:

* با سلام و احترام؛

در متن رأی دادنامه 1389.12.9-601 از عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصادیق حق شاغل از شمول مقررات مواد 82 و 83 خارج گردیده است که در بخشنامه 1390.2.27-210.4529 عیناً به متن مذکور اشاره گردیده است. لیکن با توجه بر اینکه بر خلاف پرداخت های انجام شده به کارکنان دولت که بر اساس قوانین و مقررات موضوعه انجام می‌گردد، پرداخت حقوق بخش خصوصی بر اساس مقررات استخدامی مؤسسه و قانون کار انجام می‌شود که فاقد محدودیت قانونی قابل ملاحظه ای در خصوص انتخاب عناوین شغلی می باشد. بنابراین برای جلوگیری از استفاده ناصحیح از ظرفیت دادنامه 73-1398.1.27 و همچنین جلوگیری از تفسیر موسع موضوع توسط بخش خصوصی، در بخشنامه مربوط صرفاً به عناوین مصرح در دادنامه اشاره شده است. پدیهی است در صورت تصریح سایر عناوین مشمول این مقررات، مراتب به اطلاع عموم خواهد رسید.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1399.12.19 با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

بر اساس دادنامه شماره 601-12.9-1389 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و اصلاحی آن به شماره 73-1.27-1398 اعلام شده است که: «نظر به اینکه مصدق حقوق و مزایای مشمول کسر مالیات، موضوع ماده 82 قانون مالیات های مستقیم در ماده 83 همان قانون به عنوان مزایای مربوط به شغل احصاء شده است و خدمات و تسهیلات رفاهی که در ماده 40 قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (1380.11.27) مصوب 1384.8.15 مجوز پرداخت دارد، مزایای مربوط به شغل بوده و داخل در عناوین حقوق و مزایای مذکور در ماده 83 قانون مالیات های مستقیم نمی باشد، بنابراین وجوه پرداختی به حقوق بگیران (موضوع رأی اصلاحی)، تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و... به عنوان مصدق ماده 40 قانون مازالذکر، موضوعاً از شمول احکام مواد 82 و 83 قانون مالیات های مستقیم خارج بوده و ضریب شماره 20100.253-1389.10.8 دیوان محاسبات کشور هم در تأیید مراتب می باشد. التهایه بخشنامه مورد اعتراض خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی کشور تشخیص و به استناد قسمت دوم اصل 170 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند 1 ماده 18 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می گردد.» با توجه به اینکه در بخشنامه شماره 200.98.80-1398.8.27 سازمان امور مالیاتی کشور که در مقام ابلاغ دادنامه اصلاحی رأی مذکور صادر شده، وجوه پرداختی به کارکنان دولت منحصر به عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا شده و عبارت «و...» که بیانگر تمثیلی بودن عناوین فوق می باشد، حذف شده است، بخشنامه مذکور خلاف قانون و خارج از اختیار وضع شده و مستند به بند 1 ماده 12 و مواد 88 و 13 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 از تاریخ تصویب ابطال می شود.

احمد درزی رامندی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
سازمان رفاه کارکنان

بسم تعالی

شماره سند: ۷۱۳۰
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۴/۲۳
ساعت: ۰۸:۲۶
پوسته: ندارد

خدمت‌های خاصه مسکن، حواصیل، این کارگری، ایاب و نهاب، مزایای غیر نقدی، پاداش افزایش تولید
و غیره، کمک هزینه مهد کودک و غذای آنها که به لحاظ ماهیتی برای ارتقای رفاه و انگیزش کارگران در
حد اقل پرداخت می‌شود در زمره مزایای مربوطه به شغل لیستند و به موجب ماده‌نامه‌های مذکور از بایره
نقدی، حقوق و مزایای مربوط به شغل موضوع ماده ۸۴ قانون مالیات‌های مستقیم خارج و کسر مالیات از آنها
و استند و توجیه قانونی است.

سازمان رفاه کارکنان
معاونت امور حقوقی و امور مجلس
معاونت رفاه کارکنان
معاونت تعاون و امور کارکنان

www.mcls.gov.ir

معاونت امور حقوقی و امور مجلس - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - کد پستی: ۱۴۵۷۶۵۰۱۹ - تلفن: ۰۲۲۹۲۳۲۷

در اجرای ماده ۶۷ قانون کار جمهوری اسلامی ایران کارفرمایان کارگاه‌های مشمول قانون کار اقدام به انعقاد قرارداد پرداخت پاداش افزایش تولید یا کارگران خود می‌نمایند.

قرارداد پرداخت پاداش افزایش تولید قرارداد کتبی است که بین شورای اسلامی کار با انجمن صنفی و یا نمایندگان رسمی یا منتخب کارگران کارگاه از یک طرف و کارفرما و نمایندگان قانونی وی از طرف دیگر به منظور ایجاد انگیزه برای تولید بیشتر و با کیفیت بهتر و تقییل ضایعات و بالابردن سطح درآمد کارگران با رعایت اصول کلی انعقاد قراردادها و مطابق فرم نمونه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که فایل آن در قسمت فرمهای مورد نیاز قابل دسترسی می باشد منعقد می گردد. پس از تهیه قرارداد پاداش افزایش تولید یک نسخه از آن توسط شرکت به اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان جهت بررسی ارسال و پس از بررسی توسط اداره کل، جهت اجرا به شرکت ارسال می گردد.

آیین نامه نحوه انعقاد قراردادهای مربوط به چگونگی تعیین و پرداخت پاداش افزایش تولید از طریق لیستک رویه رو قبل مطالعه و بهره برداری می باشد. آیین نامه پاداش افزایش تولید

نمونه قرارداد پرداخت پاداش افزایش تولید شرکت

ماده نخست: مشخصات کارگاه

- ۱- شرح صنعت یا فعالیت
- ۲- انواع محصول
- ۳- ظرفیت اسمی
- ۴- نوع مالکیت
- ۵- تعداد کل کارکنان
- ۶- تعداد کارکنان مشمول قرارداد
- ۷- جمع متوسط مزد ثابت ماهانه کل کارکنان ریال
- ۸- جمع متوسط مزد مبنای معافانه کل کارکنان ریال
- ۹- جمع متوسط مزد ثابت ماهانه کل کارکنان مشمول قرارداد ریال
- ۱۰- جمع متوسط مزد مبنای معافانه کل کارکنان مشمول قرارداد ریال
- ۹- محل کارگاه
- ۱۰- آدرس دفتر مرکزی

ماده دوم: این قرارداد بین شورای اسلامی کار / انجمن صنفی / نمایندگان رسمی و منتخب کارگران به اسمی

۱- ۲- ۳- و کارفرما / نمایندگان قانونی کارفرما به اسمی: ۱) ۲) ۳) بر

اساس آیین نامه مصوب مورخ ۷۰/۸/۱۱ و ضوابط و روش های اجرایی شماره ۲۴۷۳۸/ن مورخ ۷۰/۹/۲۷ اداره کل طبقه بندی مشاغل، مزد و بهره وری وزارت کار و امور اجتماعی به شرح زیر منعقد می گردد:

ماده سوم: شرح قرارداد

- ۱- مدت این قرارداد از تاریخ لغایت می باشد.
- ۲- تولید مبتدیان قرارداد با روش تعیین گردیده و رقم آن معادل (با ذکر معیار سنجش) نفر ساعت می باشد.
- ۳- درصد افزایش تولید بر اساس ملزاد بر تولید مبنای کارگاه در هر دوره تناوب که می باشد طبق فرسوق بند (۵) ضوابط و روش های اجرایی مزبور محاسبه می گردد.

۴- سهم پاداش افزایش تولید در هر دوره تناوب به از هر یک درصد افزایش تولید در محدوده مقرر در ضوابط و روش های اجرایی آیین نامه به شرح زیر تعیین و محاسبه می شود: (نحوه و چگونگی درصد مزد متناسب با درصد افزایش تولید ذکر شود)

۵- چنانچه در اثر اجرای این قرارداد ضایعات کارگاه در هر دوره تناوب بیشتر یا کمتر از حد مجاز و نرمال کارگاه که معادل درصد می باشد، افزایش یا کاهش ضایعات در مبلغ پاداش افزایش تولید به این ترتیب تاثیر خواهد کرد:

الف- به ازاء هر درصد افزایش ضایعات معادل درصد کل مزد ثابت / مزد مبنای کارکنان مشمول قرارداد در دوره تناوب مربوطه از کل مبلغ پاداش افزایش تولید کسر خواهد شد.

ب- به ازای هر درصد کاهش ضایعات معادل درصد کل مزد ثابت / مزد مبنای کارکنان مشمول قرارداد در دوره تناوب مربوطه به کل مبلغ پاداش افزایش تولید اضافه خواهد شد. (ضمناً محاسبات مربوطه به ضایعات مجاز و نرمال و نیز ضایعات کارگاه در هر دوره تناوب ضمیمه این قرارداد می باشد.)

۶- چنانچه در اثر اجرای این قرارداد کیفیت تولید کارگاه در هر دوره تناوب پایین تر یا بالاتر از حد مجاز و نرمال کارگاه نگردد. کاهش یا افزایش سطح کیفیت در مبلغ پاداش تاثیر خواهد گذاشت. ضوابط و محاسبات مربوطه به این امر و اثرات منفی یا مثبت ناشی از آن ضمیمه این قرارداد می باشد.

بصورتی به منظور نظارت صحیح و مشخص نمودن میزان کاهش یا افزایش سطح کیفیت کالا در ارتباط با افزایش تولید طرفین توافق می نمایند کمیته نظارت بر کیفیت مرکب از: تشکیل گردد تا بر اساس اختتام نظر آنان نسبت به اثرات منفی یا مثبت این امر در میزان پاداش افزایش تولید اقدام گردد.

۷- نحوه توزیع کل مبلغ پاداش افزایش تولید در هر دوره تناوب طبق بند ۹، و نسبت به نحوه مربوطه در ضوابط و روش های اجرایی مزبور صورت می گیرد.

۸- چنانچه در مدت اجرای قرارداد تغییرات عمده ای در عوامل تولید از قبیل سرمایه گذاری، نیروی کار، ماشین آلات و امثال اینها که در وضعیت تولید مینا موثر باشد، به وجود آید از زمان تعمیر در محاسبه تولید مینا تجدید نظر به عمل خواهد آمد.

۹- به منظور نظارت بر حسن اجرای این قرارداد در زمینه نحوه توزیع پاداش کمیته نظارت مرکب از افراد زیر تشکیل می شود: (نام و نام خانوادگی و سمت اعضاء کمیته)

۱۰- این قرارداد مشتمل بر ماده و تبصره و ضمائم آن جمعاً شامل برشک در نسخه که همگی در حکم واحد است تنظیم و در تاریخ به اعضاء طرفین قرارداد رسیده که پس از تأیید وزارت کار و امور اجتماعی قابل اجرا می باشد.

نام و نام خانوادگی و امضاء شورای اسلامی کار

نام و نام خانوادگی و امضاء کارفرما / تجمیع صفتی / نماینده کار رسمی و منتخب کارگران نمایندگان قانونی کار

آیین نامه نحوه انعقاد قراردادهای مربوط به تعیین و پرداخت پاداش افزایش تولید به منظور افزایش بهره وری (بخشنامه شماره ۹۶۶۸۴ مورخ ۹۰/۹/۲۶ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)

ماده ۱- قرارداد پاداش افزایش تولید که در این آیین نامه اختصاراً قرارداد نامیده می شود قراردادی کتبی است که در اجرای ماده ۴۷ (قانون کار بین کارفرما یا نمایندگان قانونی وی از یک طرف و تشکل قانونی کارگری در کارگاه از طرف دیگر و یا در صورت عدم وجود این تشکل یا نمایندگان منتخب کارگران یا شخص کارگر به منظور ایجاد انگیزه برای افزایش بهره وری با رعایت اصول کلی انعقاد قراردادها و مطابق با فرم نمونه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منعقد می گردد.

ماده ۲- پاداش افزایش تولید در واحدهای تولیدی، صنعتی، خدماتی، معدنی، کشاورزی و... به تناسب درصد کمی تولیدات، نسبت به تولید مبنا محاسبه و پرداخت می شود.

تبصره ۱- کوشش در زمینه افزایش تولید نباید موجب کاهش مرغوبیت و کیفیت کالا و همچنین سبب افزایش میزان ضایعات (مواد و محصولات) بیش از حد مجاز و معمول گردد.

تبصره ۲- افزایش یا کاهش ضایعات و یا سطح کیفیت در ارتباط با افزایش تولید نسبت به حد مجاز و معمول هر کارگاه، باید در قرارداد پرداخت افزایش تولید آن کارگاه حسب مورد اثرات منفی یا مثبت داشته باشد.

تبصره ۳- چنانچه هیچ یک از روش های محاسباتی مورد عمل کارگاه در چهارچوب این آیین نامه ذکر نشده باشد، محاسبات مربوط بر اساس ضوابط مندرج در بخشنامه مزبور راجع به قراردادهای بهره وری قابل بررسی خواهد بود.

ماده ۳- تولید مبنا عبارت است از میزان تولیدی که بر مبنای آن درصد افزایش تولید در هر دوره تناوب محاسبه می گردد.

تبصره ۱- مآخذ تعیین تولید مبنا در کارگاه باید طوری باشد که بر مبنای آن درصد افزایش تولید در هر دوره تناوب مورد محاسبه از ۳۰٪ تجاوز نکند. لیکن چنانچه در کارگاهی توان و ظرفیت تولید به نحوی باشد که امکان افزایش تولید بیش از ۳۰ درصد میسر گردد، رعایت سقف مذکور الزامی نمی باشد.

تبصره ۲- تولید مبنا برای دوره های تناوبی که قرارداد برای آن سال منعقد می شود معتبر بوده و تثبیت آن برای دوره های بعدی بلامانع است مگر آنکه عواملی از قبیل تغییر در روش های انجام کار، نصب و احداث تجهیزات و ماشین آلات جدید، سرمایه گذاری های جدید و نظایر آنها که موجب رشد تولید متادون دخالت عامل انسانی باشد، تولید مبنا را تغییر دهد که در این صورت بابتی در محاسبات تجدیدنظر گردد.

ماده ۴- قرارداد پاداش افزایش تولید با تعیین مدت فی ما بین کارفرما یا نمایندگان قانونی وی و از طرف دیگر با تشکل قانونی کارگری در کارگاه و در صورت عدم وجود تشکل، با نمایندگان منتخب کارگران و یا خود کارگر منعقد می گردد.

ماده ۵- دوره تناوب عبارت است از طول دوره هایی که برای تعیین درصد افزایش تولید در قرارداد مشخص می شود و مدت آن حداکثر یک سال است.

ماده ۶- قرارداد پاداش افزایش تولید طبق فرم نمونه اداره کل تنظیم و نظارت بر روابط کار و نظام های جبران خدمت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سه نسخه که هر سه در حکم واحد است تنظیم و پس از امضای طرفین قرارداد و ارسال آن به واحد ذریعہ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تأیید واحد مذکور قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۷- قرارداد بین طرفین می تواند به صورت جمعی شامل تمام قسمت ها و کارکنان کارگاه بوده و یا در برگیرنده یک یا چند قسمت از کارگاه باشد.

ماده ۸- با توجه به تنوع تولیدات کارگاه‌هایی که پیش از یک محصول تولید می نمایند در صورت لزوم با محاسبه و اعمال ضرایب همگن از طریق روش های متداول محصولات خود را به محصول پایه تبدیل می نمایند.

ماده ۹- مآخذ محاسبه ریالی مبلغ پاداش افزایش تولید در کارگاه‌هایی که فاقد طرح طبقه بندی مشاغل می باشند مزد ثابت (طبق ماده (۳۶) قانون کار) و در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه بندی مشاغل می باشند مزد مینا (طبق تبصره (۲) ماده (۳۶) قانون کار) خواهد بود.

ماده ۱۰- مبلغ پاداش افزایش تولید به تناسب هر یک درصد افزایش تولید و متناسب با میزان حقوق و دستمزد تعیین شده به ازای هر درصد افزایش نسبت به تولید مینا که در قرارداد خواهد آمد تعیین می گردد.

ماده ۱۱- اداره کل تنظیم و نظارت بر روابط کار و نظام‌های جبران خدمت مسئول نظارت و ایجاد هماهنگی در اجرای این آیین نامه است. ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان‌ها نیز در حوزه مسئولیت خود مسئول بررسی و تأیید و نظارت بر اجرای قراردادهای منعقدہ موضوع این آیین نامه خواهند بود.

تبصره- به منظور حسن اجرای این آیین نامه و هماهنگی های لازم در صنایع و فعالیت های مختلف، اداره کل تنظیم و نظارت بر روابط کار و نظام های جبران خدمت ضوابط و روش های اجرایی و فرم مربوط به قرارداد را تهیه و اعلام می نماید.

ماده ۱۲- هرگونه اختلافات ناشی از اجرای قراردادهای موضوع این آیین نامه دو هفته اول از طریق سازش و در صورت عدم حصول نتیجه، قابل طرح در مراجع حل اختلاف پیش بینی شده در فصل نهم قانون کار خواهد بود.

ماده ۱۳- آن دسته از واحدهایی که قبلاً به موجب آیین نامه موضوع ماده (۴۷) قانون کار مصوب ۱۳۷۰/۸/۱۱ دارای قرارداد تأیید شده پاداش افزایش تولید در سال مورد نظر باشند، قرارداد تا پایان مدت به قوت خود باقی می باشد ولی در تنظیم قراردادهای بعدی می بایست مطابق این آیین نامه عمل نمایند.

این آیین نامه مشتمل بر ۱۳ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۱۳۹۰/۹/۶ به تصویب رسیده است.

عبدالرضا شیخ الاسلامی- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره ۱۳۸۹/۱۲/۰۹

بسمه تعالی

جناب آقای توه سید رومیانی

معاون معترم امور مجلس، حقوقی و استان های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

با سلام و احترام

همانگونه که مستحضریده، بر اساس دادنامه شماره ۶۰۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۰۹ هیأت عمومی دیوان عدالت داری (موضوع بخشنامه شماره ۱۱۰۶۴۵۲۹ مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۲۷ این سازمان)، وجوه پرداختی به کارکنان دولت، تحت عنوان مهدکودک، بارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصدق ماده ۴۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۲۷ هیأت عمومی آن دیوان، با اعلام اینکه عبارت کارکنان دولت در دادنامه صدرالذکر جنبی بر سهو قلم بوده، عبارت حقوقی بگیران را جایگزین عبارت کارکنان دولت نموده است. نهایتاً دادنامه های مذکور منجر به صدور بخشنامه شماره ۹۹/۲۱۰/۵۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۱۴ با این مضمون گردید: «رجوه های که بابت مهدکودک، بارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصدق ماده ۴۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴/۰۸/۱۵ یا بر اساس مقررات استثنایی مربوطه، در حدود قانون یا متممات، به کلیه کارکنان پرداخت می شود با ارائه اسناد و مدارک از شمول حکم مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیات های مستقیم خارج می باشد.» بدینوسیله است اجرای مفاد بخشنامه مذکور نیازمند اعمال مقررات مربوط به مصدق کسکه هزینه های یاد شده و تعیین میزان قابل پرداخت هر یک از این مصدق به کارکنان می باشد که برای مصدق کسکه هزینه های یاد شده در اجرای ماده ۴۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴/۰۸/۱۵ اعلام می گردد و سقف آن نیز در قوانین و مقررات مربوطه از جمله ضوابط اجرایی قوانین بودجه سنواتی تعیین می شود. از آنجایی که اجرای صحیح مقررات یاد شده برای کارکنان بخش غیردولتی مسوط به وجود اطلاعات در خصوص کسکه هزینه های مذکور می باشد، لذا خواهشمند است دستور فرمایید نسبت به اعلام سایر مصدق کسکه هزینه های یاد شده و همچنین اعلام سقف وجود پرداختی بابت کسکه هزینه های مورد اشاره مطابق قانون و مقررات مربوطه به منظور اجرای صحیح آرای فوق الذکر به این سازمان اقدام نمایند.

امید علی پارسا

فوری - حائز اهمیت

جناب آقای دکتر دهقان
معاون محترم حقوقی رئیس جمهور

بامداد و روز

همانطور که استحضار دارند:

۱- به موجب ماده ۸۲ قانون مالیاتهای مستقیم درآمندی که شخص حقیقی در خدمت شخصی دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود بابت اشتغال در ایران برحسب مدت یا کار انجام یافته به طور نقد یا غیر نقد تحصیل می کند مشمول مالیات بر درآمد حقوق است. همچنین مطابق ماده ۸۳ این قانون درآمد مشمول مالیات حقوق عبارت است از حقوق (مقرری یا مزد، یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیر مستمر قبل از وضع کسور و پس از کسر معافیت های مقرر در این قانون.

۲- طبق ماده ۴۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵)، به دولت اجازه داده می شود اعتبارات برنامه خدمات رفاهی کارکنان دولت منظور در قوانین بودجه سنواتی برای ارائه تسهیلات رفاهی و تشویقی کارکنان و کمک هزینه مسکن به صورت نقدی یا صور دیگر بر اساس موافقتنامه ای که با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و یا استان مبادله خواهد شد، استفاده شود؛ بنابراین به دلیل عدم انطباق خدمات رفاهی مذکور با مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم، پرداخت های (اعم از نقدی و غیر نقدی) دستگاهها در اجرای این ماده به کارکنان مشمول مالیات حقوق نمی باشند.

۳- دیوان عدالت اداری طی دادنامه شماره ۱۹۵۶-۱۹۵۷ مورخ ۱۴۰۰/۱/۱۶ و بر اساس دادنامه های شماره ۶۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹ و اصلاحیه ۷۳ مورخ ۱۳۹۸/۱/۲۷ که اعلام شده، نظر به اینکه مصادیق حقوق و مشمول کسر مالیات، موضوع ماده ۸۲ قانون مالیاتهای مستقیم در ماده ۸۳ همان قانون به عنوان مزایای مربوط به شغل احصاء شده است و خدمات و تسهیلات رفاهی که در ماده ۴۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱۳۸۰/۱۱/۲۷) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مجوز پرداخت دارد مزایای مربوط به شاغل بوده و داخل در عناوین حقوق و مزایای مذکور در ماده ۸۳ قانون

شماره: ۱۳۰۰/۷۵۵۷

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۷/۲۴

بازت دارد

سال تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها

مالیاتهای مستقیم نمی باشد بنابراین وجوه پرداختی به حقوق بگیران (موضوع رای اصلاحی) تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصادیق ماده ۴۰ قانون مارالذکر، موضوعاً از شمول احکام مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم خارج می باشد.

۴- از آنجائیکه مطابق رای دیوان عدالت پرداختهای رفاهی مصادیق ماده ۴۰ قانون الحاق برای بخش خصوصی هم همانند بخش دولتی مشمول مالیات نبوده است، در این ارتباط طی نامه شماره ۱۸۱۸۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۴ از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی درخواست شده است تا مصادیق کمک هزینه های یاد شده و همچنین سقف وجوه پرداختی بابت این کمکها را به این سازمان اعلام نماید.

۵- معاون محترم روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی طی نامه شماره ۷۱۲۹۰ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۳ عنوان معاون محترم امور اقتصادی آن وزارتخانه که در پاسخ به نامه این سازمان تهیه شده است، کمک هزینه عائله - مندی، مسکن، خوار و بار، بن کارگری، ایاب و ذهاب، مزایای غیر نقدی، پاداش افزایش تولید، سود سالانه، کمک هزینه مهد کودک و نظایر آن که بلحاظ ماهیتی برای ارتقاء رفاه و انگیزش کارگران در وجه ایشان پرداخت می شود را در زمره مزایای مربوط به شغل ندانسته و در نتیجه از شمول مالیات خارج دانسته است، در صورتیکه پرداختی بابت پاداش افزایش تولید و سود سالانه، نتیجه مستقیم تلاش و فعالیت کارکنان می باشد که پاداش افزایش تولید در اجرای ماده ۴۷ قانون کار مطابق آیین نامه و قرارداد جداگانه به کارگران پرداخت می شود و طبق مقررات ماده ۸۲ قانون مالیاتهای مستقیم مشمول مالیات می باشد.

با عنایت به مراتب فوق و به منظور رفع ابهام در جهت حفظ حقوق دولت و کارکنان بخش خصوصی مراتب به انضمام سوابق جهت ارائه طریق ارسال می گردد.

دفترخانه مرکزی ریاست جمهوری

شماره: ۷۸۲۰۸
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۷/۲۵
امیدعلی باوسا

ساعت: ۰۹:۱۰

رونوشت:
- جناب آقای اسماعیلی، مدیر کل محترم دفتر وزارتی، عطف به نامه شماره ۱۰۱۱/۶۶۶۴/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۰ رئیس محترم اتاق ایران، جهت آگاهی.
- جناب آقای دکتر علیزاده، معاون محترم حقوقی و فنی مالیاتی، جهت اطلاع.
- جناب آقای پاکدامن، رئیس محترم شورای عالی مالیاتی، جهت اطلاع.

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۹/۱۷

شماره: ۱۰۸۹۳۵/۰۹/۱۷

دارد

کمیته حمایت از کسب و کار

مجلس خبرگان راهبردی - تهران - خیابان شامانی - پلاک ۱۷۵ - طبقه ۶

باسمه تعالی

جناب آقای دکتر محمد دهقان

معاون محترم حقوقی رئیس جمهور و نماینده رئیس محترم قوه مجریه در کمیته حمایت از کسب و کار

با سلام و احترام

به استحضار می‌رساند دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار درخواستی را مبنی بر "تعیین مصداق مزایای رفاهی و انگیزشی مشمولین قانون کار و معافیت مالیاتی این مزایا و معافیت مالیاتی حق بیمه سهم حقوق بگیران" از شورای گفت و گوی ادوات و بخش خصوصی در استان آذربایجان شرقی دریافت نموده است که به شرح پیوست تقدیم حضور می‌گردد. از آنجایی که این موضوع در دستور کار جلسات آتی کمیته حمایت از کسب و کار قرار دارد، خواهشمند است دستور فرمایید نقطه نظرات معاونت حقوقی ریاست جمهوری را در این ارتباط به دبیرخانه کمیته منعکس نمایند. پیشاپیش از حسن توجه و همکاری حضرتعالی قدردانی می‌گردد.

فلامحسین شافقی

رئیس اتاق ایران

و دبیر کمیته حمایت از کسب و کار

دبیرخانه مرکزی ریاست جمهوری

شماره: ۱۰۸۹۳۵

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۹/۱۷

ساعت: ۱۴:۴۴

شناسه	قانون مقررات رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۰/۰۸/۱۲
عنوان موضوع	بررسی مصادیق مزایای رفاهی و انگیزشی مشمولین قانون کار و معافیت این مزایا و حق بیمه سهم حقوق بگیران از موضوع ماده (۸۳) قانون مالیات های مستقیم		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان		
شرح موضوع	<p>برابر ماده (۸۳) قانون مالیات های مستقیم، درآمد مشمول مالیات عبارت است از حقوق (مقرری یا مزد، یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیر مستمر پس از وضع کسور و پس از کسر معافیت های مقرر در این قانون.</p> <p>بر اساس ماده (۳۶) قانون کار، مرد ثابت، عبرت است از مجموع مزد شغل و مزایای ثابت پرداختی به تبع شغل و طبق تبصره (۳) این ماده، "مزایای رفاهی و انگیزه ای از قبیل کمک هزینه مسکن، خوابگاه و کمک عهله مندی، پاداش افزایش تولید و سود سالانه جزو مرد ثابت و مرد مینا محسوب نمی شود."</p> <p>علیرغم اینکه ماده (۸۳) ق.م.م. ق. مزایای مربوط به شغل را مشمول مالیات از درآمد حقوق اعلام نموده و ماده (۳۶) قانون کار که مرد ثابت را مجموع مزد شغل و مزایای ثابت پرداختی به تبع شغل حقوق بگیران اعلام نموده است، اداره کل امور مالیاتی استان با استناد به ماده (۹۱) قانون مالیات های مستقیم، صرفاً "هزینه سفر، عیدی سالانه یا پاداش آخر سال، وجوه پرداختی کارفرما بابت هزینه معالجه کارکنان یا افراد تحت تکفل کارکنان و مزایای غیر نقدی پرداختی به کارکنان" را معاف از مالیات شناخته و با ابلاغ بخشنامه شماره ۳۳۵۵۲ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۱۲، مزایای رفاهی و انگیزشی پرداختی کارفرما به کارکنان مشمول مالیات معرفی نمود.</p> <p>بر این اساس اعتراضاتی در استان به شکل گرفت که منتج به شکایت بازرسی کل کشور از سازمان امور مالیاتی کشور شد که در نهایت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، طی دادنامه شماره (۶۰۱) مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۰۹ رای به شرح ذیل صادر نمود:</p> <p>"نظر به اینکه مصادیق حقوق و مزایای مشمول کسر مالیات، موضوع ماده (۸۳) قانون مالیات های مستقیم در ماده (۸۳) همان قانون به عنوان مزایای مربوط به شغل احصاء شده است و خدمات و تسهیلات رفاهی که در ماده (۴۰) قانون الحاق مزایای به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴ مجوز پرداخت دارند، مزایای مربوط به شغل بوده و داخل در عناوین حقوق و مزایای مذکور در ماده (۸۳) قانون مالیات های مستقیم نمی باشند، بنابراین وجوه پرداختی به کارکنان دولت، تحت عنوان مهد کودک، یارانه غذایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصادیق ماده (۴۰) قانون الحاق مزایای مشمول احکام مواد (۸۳ و ۸۴) قانون مالیات های مستقیم خارج بوده و نظریه شماره ۲۰۱۰۰۲۵۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۰۶ دیوان محاسبات کشور هم در تأیید مراتب می باشد، البته به بخشنامه مورد اعتراض خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی کشور تشبیح و به استناد قسمت دوم اصل (۱۷۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند یک ماده (۱۹) و ماده (۴۲) قانون دیوان عدالت اداری ابطال می گردد."</p> <p>با عنایت به اینکه در رای شماره ۶۰۱ هیأت عمومی دیوان به کارکنان دولت اشاره شده بود و کارکنان بخش خصوصی از این معافیت برخوردار نمی گردیدند، هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در راستای اصلاح رای قبلی دیوان طی تشکیل جلسه ای با</p>		

۱- ماده (۹۱) ق.م.م. ق. هرگاه برای حقوق به شرح زیر پرداخت مالیات محاسب است:

۲- هزینه سفر و هوالمانه مسافرت مربوط به شغل

۳- وجوه حاصل از بیمه بدنه جبران خسارت بدنی و معالجه و مثال آن

۴- عیدی سالانه یا پاداش آخر سال حداکثر معادل یک دوازدهم میزان معافیت دولتی موضوع ماده (۸۳) ق.م.م. ق.

۵- وجوهی که کارکردن بابت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آنها تسهیلات یا به وسیله حقوق بگیر به پزشک و بیمارستان به استناد اسناد و مدارک ثبت پرستار، کند

۶- مزایای غیرنقدی به کارکنان شناخته معاف در دردم معافیت موضوع ماده (۸۳) این قانون

حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب با اکثریت آراء، نه شرح زیر رای خود را صادر نمود: "بر مبنای مواد ۲، ۸۲ و ۸۳ قانون مالیات های مستقیم، اطلاق شخص حقیقی در خدمت شخص حقوقی دیگر اعم از حقیقی و حقوقی شامل کلیه کارکنان اعم از کارکنان بخش دولتی و غیردولتی (عمومی غیردولتی) و خصوصی بوده، بنابراین قید «کارکنان دولت» در سطر چهارم رای شماره ۶۰۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبتنی بر سهو قلم بوده و عبارت «کارکنان دولت» به «حقوق بگیران» اصلاح می شود"

در ادامه سازمان امور مالیاتی کشور طی بخشنامه شماره ۲۰۰۱۹۸/۸۰ ک.ر. تاریخ ۹۸/۰۸/۲۷ رای شماره (۶۰۱) هیأت عمومی دیوان عدالت را با تاکید بر معافیت مالیاتی وجوه پرداختی صرفاً "مهدکودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا" ابلاغ نمود که تاکید بخشنامه سازمان امور مالیاتی به "معافیت مالیاتی وجوه پرداختی صرفاً مهدکودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا" مورد اعتراض قرار گرفت و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۱۲ در پاسخ به دادنامه شماره (۱۹۵۶-۱۹۵۷) مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۹، رای به ابطال بخشنامه شماره ۲۰۰۱۹۸/۸۰ سازمان امور مالیاتی صادر نمود.

سپس سازمان امور مالیاتی با ابلاغ بخشنامه شماره (۲۰۰۱۹۹/۵۸) اعلام نمود: "با توجه به ابهامات مطروحه در خصوص نحوه اجرای دادنامه شماره ۲۳ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۷، پاراگراف (بند) آخر بخشنامه شماره ۲۰۰۱۹۸/۸۰ مورخ ۹۸/۰۸/۲۷ به این شرح اصلاح می گردد و از تاریخ ۸۷/۰۴/۱۳ لازم الاجرا می باشد. بنابراین وجهی که بابت مهدکودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصادیق ماده (۴۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۸۴ و یا بر اساس مقررات استخدلی مربوطه، در حدود قانون یا متعارف، به کلیه کارکنان پرداخت می شود با ارائه اسناد و مدارک از شمول حکم مواد (۸۲) و (۸۳) قانون مالیات های مستقیم خارج می باشد.

متا سفانه علیرغم اعتراضات، شکایت و آرای دیوان عدالت اداری که لازم الاجرا می باشد، سازمان امور مالیاتی با اشاره به ماده (۴۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و مقررات استخدلی مربوطه در بخشنامه شماره ۲۰۰۱۹۹/۵۸، موجب سردرگمی کارفرمایان و حقوق بگیران شده است. به صورتیکه انجمن های کارگری و کرفرمایی استان ها جهت شفاف سازی و عدم زیان کارگران و کارفرمایان به «دولت» سازمان امور مالیاتی مکاتبه نمودند. یکی از سازمان امور مالیاتی کشور تاکید به بخشنامه شماره ۲۰۰۱۹۹/۵۸ با ابهامات موجود بود که باعث اعمال سلیقه ادارات دارایی در استان ها گردید.

در پی این ابهامات معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی طی نامه شماره ۷۱۲۹۰-۱۰۴/۲۳ در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ نظر نهایی خود را در خصوص مصدقین رفاهی و انگیزشی در قانون کار اعلام نمود. "بر اساس قانون کار هزینه های عائله مندی، مسکن، خواربزر، بن کارگری، ایاب و ذهاب، مزایای غیر نقدی، پاداش افزایش تولید، سود سالانه، کمک هزینه مهد کودک و نظایر آنها که به لحاظ ماهیتی برای ارتقای رفاه و انگیزش کارگران در وجه ایشان پرداخت می شود در زمره مزایای مربوط به شغل نیستند و به موجب دادنامه های صادره از دایره تعریف حقوق و مزایای مربوط به شغل موضوع ماده (۸۳) ق.م.م.خارج و کسر مالیات از آن ها فاقد مستند و توجیه قانونی است." تا شاید ابهامات موجود مرتفع گردد. لیکن بررسی های به عمل آمده حاکی از

۱- بخشنامه شماره ۲۰۰۱۹۸/۸۰ بنابرین وجهی که بابت مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا در برابر ماده ۴۰ قانون فوق الذکر و در بر اساس مقررات استخدلی موضوع ماده ۴۰ قانون مالیات های مستقیم صادر شده است.
 ۲- بخشنامه شماره ۱۹۵۶-۱۹۵۷ بنورای وجوه پرداختی به حقوق بگیران (موضوع رأی اصلاحی) تحت سرپرست مهد کودک، غذای مدرسه، بن کالا و غیره به صورت مصدق ماده ۴۰ قانون مالیات های مستقیم و مشمول قانون است.
 ۳- احکام مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیات های مستقیم مقرر است: "مقتضای این قانون، وجوه پرداختی به حقوق بگیران (موضوع رأی اصلاحی) تحت سرپرست مهد کودک، غذای مدرسه، بن کالا و غیره به صورت مصدق ماده ۴۰ قانون مالیات های مستقیم و مشمول قانون است.
 ۴- اخیراً سازمان امور مالیاتی کشور مشخص و به اسناد قسمت دوم بند ۱۷۰ قلمن اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند ۱۶ ماده ۲۲ قانون دیوان عدالت اداری بطلان می گردد." توجه به نکته در بخشنامه شماره ۲۰۰۱۹۸/۸۰ سازمان امور مالیاتی کشور که در مقام ابلاغ دادنامه صلاحی رأی مذکور صادر شده، وجه پرداختی به کارکنان دولت منحصر به عنوان مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا نیست و علاوه بر این، که یادآور تشریحی بوسه عنوان فوق می باشد، حده، سنده است. بخشنامه مذکور حایه، قلمن و خارج از اصیبار وضع شده و سنده به بند ۱۶ ماده ۲۲ و مواد ۸۸ و ۱۲ قانون تشکیل داداری و این درس دیوان عدالت اداری مصوبه سال ۱۳۹۷ و تاریخ کسریه، بطلان می شود.

آن است که به دلیل عدم اطمینان از اقدامات بعدی سازمان امور مالیاتی، کارفرمایان خصوصاً معافیت این مزایا در پلتگلفی بسر می برند.

علیرغم آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص معافیت مزایای رفاهی و انگیزشی حقوق بگیران و شفافیت قانون کار سازمان امور مالیاتی بخشنامه شفاف در این خصوص ابلاغ نموده و در حال حاضر اداره امور مالیاتی استان رای دیوان را که لازم الاجرا می باشد اعمال نمی کند و این موضوع باعث اختلاف نظر میان کارفرمایان و حقوق بگیران شده است که در این راستا رئیس محترم اداره کل امور مالیاتی استان استعلامی از سازمان امور مالیاتی کشور بعمل آورد و مدیرکل دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی با تاکید بر بخشنامه شماره ۳۰۰/۱۹۹/۱۵۸ سازمان امور مالیاتی اعلام نمود: موضوع در دست بررسی های تکمیلی می باشد و مکتوباتی با مراجع ذیربط صورت گرفته است که در صورت حصول نتیجه، اصلاح رسانی خواهد شد.

پاسخ مدیرکل دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور نیز نشان دهنده عدم شفافیت بخشنامه فوق الذکر می باشد که موید محو بودن کارفرمایان در عدم اعتماد به اقدامات آتی سازمان امور مالیاتی می باشد. با عنایت به اینکه کارفرمایان در راستای ایجاد رفاه و انگیزش کارکنان خود بین مزایا را پرداخت می نمایند و قانون کار نیز این موضوع را به صراحت تایید نموده است، لذا کسر مالیات از این مزایا، اهداف کارفرمایان از پرداخت این مزایا را نیز زیر سوال می برد.

معافیت حق بیمه سهم حقوق بگیران از موضوع ماده (۸۳) قانون مالیات های مستقیم یکی دیگر از مواردیست که علیرغم صراحت در قانون مالیات های مستقیم و آرای صادره توسط دیوان عدالت اداری، پلتگلف مانده است.

موضوع از بین قرار است که سازمان امور مالیاتی با تفسیر از ماده (۱۳۷) قانون مالیات های مستقیم که حق بیمه پرداختی هر شخص بابت بیمه های درمانی از درآمد مشمول مالیات مؤدی کسر می شود و ۲ واحد از ۷ واحد حق بیمه پرداختی بیمه شده جهت امور درمانی تخصیص می یابد، طی بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۰۷، متن "کارفرمایان بیمه شدگان سازمان تامین اجتماعی می توانند صرفاً با کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده و کارفرمایان بیمه شدگان سازمان خدمات درمانی و سایر مؤسسات بیمه گر ایرانی نیز می توانند با کسر کن سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده خود، از درآمد حقوق آنان و با قید میزان آن در فهرست های حقوق، تسهیلاتی به اداره امور مالیاتی ذی ربط، مالیات متعلق را محاسبه نمایند." ابلاغ نمود.

سپس شکایتی به دیوان عدالت اداری مبنی بر اینکه ماده (۱۳۷) قانون مالیات های مستقیم به سقف یا مبلغ مشخصی از حق بیمه اشاره نکرده است و کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران، خلاف قانون است، طی دادنامه شماره ۵۹۱ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۱، هیات عمومی رای به شرح ذیل صادر نمود: "بر اساس ماده (۱۳۷) قانون مالیات های مستقیم، هزینه های درمانی پرداختی هر مؤدی از دست معالجه خود با همسر و اولاد و پدر و مادر و برادر و خواهر تحت تکفل در تک سال مالیاتی و همچنین حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی به مؤسسات بیمه ایرانی بابت انواع بیمه های عمر و زندگی و بیمه های درمانی از درآمد مشمول مالیات مؤدی کسر می گردد. همچنین به موجب ماده (۱۹) قانون تامین اجتماعی ۹ درصد از مأخذ محاسبه حق بیمه مذکور در ماده (۲۸) این قانون حسب مورد برای هزینه های ناشی از موارد مذکور در بند های الف و ب ماده ۳ این قانون تخصیص می یابد و بنیبه به سایر نهادات اختصاص خواهد یافت. بنا به مراتب فوق بند (۲) بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور که بر اساس آن مقرر شده است کارفرمایان بیمه شدگان سازمان تامین اجتماعی می توانند صرفاً

ماده ۱۳۷ قانون مالیات های مستقیم هزینه های درمانی پرداختی هر مؤدی بابت معالجه خود با همسر و اولاد و پدر و مادر و خواهر تحت تکفل در یک سال مالیاتی به شرط آن که آن در دست آونده بیمه درمانی و با سقف معین از درآمد باشد در ردیف وجه ا گواهی نماید و چنانچه به نسبت بزرگ بود، در بدل و اورژانس پزشکی به علت عمل اشکات لازم معالجه در خارج از ایران صورت گرفته است پرداخت هزینه مزبور به گواهی مقامات بیمه دولت جمهوری، اندامی ایران در کشور محل معالجه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد، همچنین جو سهم پرداختی هر شخص حقیقی به مؤسسات بیمه ایرانی با سقف بیمه های عمر و زندگی (۱) و بیمه های درمانی از درآمد مشمول مالیات مؤدی کسر می گردد در مورد مطران و بیماران خاص و سبب علاج کننده بر هزینه های مذکور هزینه مراقبت و نوبت گیری این بر قابل کسر از درآمد مشمول مالیات مطول یا بیمار یا شخصی که تکفل او را بیمه دار است می باشد.

با کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی سهم حقوق بگیران بیمه شده و کارفرمایان بیمه شدگان سازمان خدمات درمانی و سایر موسسات بیمه گر ایرانی می توانند با کسر کل سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده خود از درآمد حقوق آنان و باقیمانده آن در فهرست های حقوق نسبی به اداره امور مالیاتی ذی ربط مالیات متعلق را محاسبه نمایند از جهت کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده مغایر با حکم مقرر در ماده (۱۳۷) ق.م. و ماده (۲۹) قانون تأمین اجتماعی است و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۹۲ ابطال می شود."

پیرو رای دیوان عدالت اداری، سازمان امور مالیاتی بخشنامه ای به شماره ۳۰۰/۱۹۸/۴۴ در تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۴ ابلاغ نمود. در این بخشنامه کارفرمایان بیمه شدگان سازمان تأمین اجتماعی می توانند صرفاً سهم حق بیمه درمان پرداختی حقوق بگیران بیمه شده از حق بیمه مواد ۳، ۷، ۲۸ و ۲۹ قانون تأمین اجتماعی را از درآمد مشمول مالیات اشخاص یاد شده کسر نمایند. به نظر می رسد سازمان با استناد به رای دیوان که "صرفاً کسر دو هفتم از حق بیمه پرداختی حقوق بگیران مغایر با ماده (۱۳۷) ق.م. و (۲۹) قانون تأمین اجتماعی می باشد این بخشنامه را صادر نمود.

مجدداً شکایت دیگری صی دادنامه شماره ۲۷۹ در مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۸ با موضوع "کسر حق بیمه های عمر و زندگی از درآمد مشمول مالیات مؤدی، معذور به شخص حقوق بگیر نیست و افراد تحت تکفل وی را در برمی گیرد." به دیوان عدالت اداری ارائه شد که دیوان با استناد به ماده (۱۳۷) ق.م. رای به شرح ذیل صادر نمود. "نظر به اینکه به موجب حکم این ماده در مورد کسر حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی به موسسات بیمه ایرانی از درآمد مشمول مالیات مؤدی، قانونگذار در مقام بیان میان انواع بیمه های عمر و زندگی و بیمه های درمانی تفاوتی قائل نشده است، بنابراین عبارات مورد شکایت از بخشنامه شماره ۳۰۰/۱۹۸/۴۴ مورخ ۱۳۹۸/۵/۱۴ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور بجهت شرح مندرج در گردش کار از آن جهت که کسر حق بیمه های عمر و زندگی از درآمد مشمول مالیات مؤدی را به شخص حقوق بگیر محدود کرده و افراد تحت تکفل وی از حکم قانونگذار مستثنی شده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می شوند."

با عنایت به اینکه ماده (۱۳۷) قانون مالیات های مستقیم به کسر حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی به موسسات بیمه ایرانی از بابت انواع بیمه های عمر و زندگی و بیمه های درمانی از درآمد مشمول تاکید کرده است و همچنین به موجب بند (ج) ماده (۱۳۹) مالیات های مستقیم که اشعار می دارد: "کمکها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی صندوق های پس انداز بازنشستگی و سازمان بیمه خدمات درمانی و سازمان تأمین اجتماعی و صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر و همچنین حق بیمه و حق بازنشستگی سهم کارکنان و کارفرما و جریمه های دریافتی مربوط توسط آنها از پرداخت مالیات معاف است." سازمان امور مالیاتی کشور همچنان به کسر هزینه های درمانی از سهم حق حقوق بگیران تاکید دارد. بر این اساس شکایت مجددی با موضوع ابطال بخشنامه سازمان امور مالیاتی در خصوص هزینه بیمه خدمات درمانی ملی دادنامه شماره ۴۱۵ به دیوان عدالت اداری ارائه شد. هیات عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۲ با تشکیل جلسه با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت، روسا و مستشاران و نادرسانان شعب با اکثریت آرای رای به شرح ذیل صادر نمود: "نظر به اینکه به موجب ماده (۱۳۷) ق.م. در مورد کسر حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی به موسسات بیمه ایرانی از درآمد مشمول مالیات مؤدی، قانونگذار در مقام بیان میان انواع بیمه های عمر و زندگی و بیمه های درمانی تفاوتی قائل نشده است و بهات عمومی دیوان عدالت اداری نیز بهموجب رای شماره ۲۷۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۸ خود این امر را مورد تأیید قرار داده، بنابراین عبارت "کارفرمایان بیمه شدگان سازمان تأمین اجتماعی می توانند صرفاً با کسر سهم حق بیمه درمان پرداختی حقوق بگیران بیمه شده از حق بیمه ..." در بخشنامه شماره ۳۰۰/۱۹۸/۴۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۴ سازمان امور مالیاتی کشور که پذیرش حق بیمه پرداختی (به عنوان کسر از مالیات) را

<p>منحصرا به حق بیمه درمان کرده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیاری بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می گردد."</p> <p>علیرغم صراحت مواد قانونی و آرای صادره از دیوان عدالت اداری که لازم الاجرا می باشد. متأسفانه سازمان امور مالیاتی منحصرا کسر سهم حق بیمه درمان پرداختی حقوق بگیران بیمه شده قبول دارد و در اظهارات بیان شده توسط نماینده امور مالیاتی استان، حق بیمه پرداختی شخص حقیقی به موسسات بیمه بابت انواع بیمه و عمر و زندگی و بیمه های درمانی متفاوت از بیمه تامین اجتماعی می باشد که در صورت وجود ابهام در خصوص میزان دقیق حق بیمه درمان پرداختی بیمه شده، می توان از سازمان تامین اجتماعی استعلام کرد.</p> <p>متأسفانه تاکید سازمان امور مالیاتی به این موضوع باعث گردیده کارفرمایان به دلیل احتمال جرایم در آینده، به رای دیوان که لازم الاجرا می باشد عمل ننمایند و بدون کسر مالیات حق بیمه سهم حقوق بگیران به ادارات امور مالیاتی پرداخت نمایند.</p>	
<p>رئوس ایرادات و مشکلات:</p> <p>۱. تفسیر مختلف سازمان امور مالیاتی از مفاد مندرج در مواد (۸۲) و (۸۳) قانون مالیات های مستقیم و آرای دیوان عدالت اداری، باعث صدور بحثنامه های غیر شفاف و متناقض با قانون کار شده است که این امر موجب گردیده تا ضمن اجحاف در حق کلیه حقوق بگیران، کارفرمایان در اعمال معافیت های مالیاتی مربوط به حق بیمه سهم حقوق بگیران و مزایای رفاهی و انگیزشی کارکنان خود، پلاتکلیف مانده و به جهت عدم اعمال جرایم متعلقه، مجبور به پرداخت مالیات های مضاعف ناشی از این پلانتکلیفی به سازمان امور مالیاتی شوند.</p> <p>۲. عدم توجه سازمان امور مالیاتی کشور به آرای دیوان عدالت اداری که لازم الاجرا می باشد و نیز عدم شفاف سازی و ایجاد وحدت رویه در خصوص موضوعات مربوطه، باعث اعصال سلیقه در ادارات کل امور مالیاتی استان ها شده است.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مضروحه</p>
<p>جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی با حضور نمایندگان از دادگستری استان، سازمان تامین اجتماعی، اداره امور مالیاتی، کانون همبستگی شوراهای اسلامی کار، مجمع نمایندگان کارگران استان، کانون انجمن های صنفی کارگران استان، کانون انجمن های حرفه استان و امور مالیاتی اتاق، تبریز به شرح ذیل برگزار شد</p> <p><u>نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو:</u> موضوع جلسه در خصوص اخذ مالیات از مزایای رفاهی و انگیزشی؛ با توجه به اینکه هیات عمومی دیوان عدالت در این خصوص رای صادر کرده است و اداره کار نیز با این مورد موافق هستند و ابلغیه هائی از صادر کرده اند، رای متأسفانه کارفرمایان به دلیل اینکه در پایان سال با مشکل مواجه نشوند، از بحث، مزایای رفاهی، بیمه ایات، کسر می کنند، علاوه برای ۵/۱۷ از بیمه سهم کارفرما نیز مالیات کسر می شود، کارفرمایان یکسری مزایای انگیزشی و رفاهی برای کارکنان پرداخت می کنند ولی با کسر مالیات از این بخش، از بحث انگیزشی سودی برای کارگران و کارکنان حاصل نمی شود، این موضوع در استان اصفهان نیز مطرح شده است و در این خصوص از طرف اتاق اصفهان نامه ای ارسال شده است با این معضمون سازمان امور مالیاتی، با اسناد به رای های صادر شده از سوی دیوان، بحثنامه ای صادر و برای تمامی استان ها ارسال کنید تا این موضوع حل می شود، ظاهراً سازمان امور مالیاتی از اولین رای که از طرف دیوان صادر شده است اینطور برداشت کرده بود که فقط کارکنان دولت شامل این موضوع می باشند و مجدد رای صادر شد که تمامی کارکنان حقوق بگیر شامل این موضوع هستند ولی متأسفانه اعمال نمی شود، در این خصوص آقای امامی نامه نگاری و پیگیری های زیادی انجام داده اند و در این مورد توضیح می دهند.</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۰</p>

یداله امامی، نائب رئیس مجمع نمایندگان کارگران استان: ماده (۳۶) قانون کار در مورد مزد و مزایا به تبع شغلی و تبصره مزایای رفاهی انگیزشی می باشد، طبق قانون، مزد و مزایای به تبع شغلی شامل مالیات بوده ولی مزایای رفاهی انگیزشی جزو مزد مبنا لحاظ نمی شود از جمله حق اولاد، بن کارگری، حق مسکن، ایاب و ذهاب، حق غذا، سود سالانه، پاداش افزایش تولید، جوخ مورد بحث بیمه، بر اساس ماده (۲۸) و (۲۹) تأمین اجتماعی ۶ درصد از نه سی ام هزینه درمان به عهده دولت، یک درصد به عهده کارفرما و ۲ درصد به عهده کارگر است که در حال حاضر دو هفتم از این موضوع معاف از مالیات می باشد. طبق رای دیوان، سازمان امور مالیاتی صلاحیت تشخیص مقدار درصد را ندارد بنابراین تا این لحظه این موضوع مبهم می باشد که آیا کل ۷ درصد سهم کارگر معاف از مالیات است یا چند درصد. طبق ماده (۱۳۷) و (۸۲) و (۸۳) قانون های مستمر مالیات، حقوق عبارتست از مزایای به تبع شغل و مزد ثابت، عناوینی که به عنوان مزایای رفاهی فارغ از شغل و پست سازمانی پرداخت می شود مشمول مالیات نمی شوند ولی مبهم است. براساس نامه ای که برای آقای عباسپور نوشتم و ۷ بند را مشخص کرده سوال کردیم که کدام بندها شامل مالیات می شود، ایشان نیز در این خصوص با تهران مکاتباتی انجام داده اند ولی تا این لحظه پاسخ شفافی دریافت نکرده ایم.

رباب طالبی، مسئول امور مالی اتاق تبریز: در حال حاضر در بحث بیمه، اداره امور مالیاتی دو هفتم بیمه از مالیت مربوطه را معاف می شناسد و ما نیز عمل می کنیم. ولی بحث مالیات شامل تمامی اینها می باشد از جمله مزایای انگیزشی و رفاهی که سهم سازمان را کسر کرده و به اداره امور مالیاتی پرداخت می شود. متأسفانه رای دیوان در سازمان عملی نمی شود و گماکان با این مشکل مواجه هستیم.

قادر حاتمی، رئیس اداره روابط کار اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان: اسناد بالادستی و قوانین موجود در این حوزه زید نمی باشد. مواد (۸۲) و (۸۳) قانون مالیات های مستقیم، رای شماره (۶۰۱) مورخ ۰۸/۱۱/۱۳۹۰، همینطور صلاحیه این رای، به تاریخ ۹۸/۰۱/۲۷ با شماره دادنامه (۷۲) بخشنامه (۲۰۰۹۸۸۰) رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و اصلاحیه بن بخشنامه به شماره (۸۳۹۹۵۸) نامه مورخه ۱۴۰۰/۰۴/۲۷ وزارت کار، که در نهایت براساس مکاتبات انجام شده بین وزارت کار و سازمان امور مالیاتی، وزارت کار در تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۷ نظر قانع خود را خطاب به رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور در ارتباط با مصادیق ۴۵، هزینه های رفاهی و انگیزشی اعلام کرد که با اعلام جواب نهایی، این موضوع از مدار ما تمام شده است. بخشنامه جدید شماره (۱۱) درآمد سازمان تأمین اجتماعی در خصوص نحوه تشخیص حقوق و مزد و مزایا و سایر هزینه های مشمول موجود است. برای جمع بندی سریع موضوع به مواد (۳۴) و (۳۵) و (۳۶) قانون کار مراجعه کنید. در ماده (۴۷)، مزایای اضافی از جمله قرارداد پاداش افزایش تولید مطرح شده است که در قالب مزایای های رفاهی و انگیزشی در نظر می گیریم. در ماده (۳۴)، کلیه دریافتی های قانونی که کارگر به اعتبار قرارداد کاری، اعم از: مزد یا حقوق، کمک حائله مندی، هزینه مسکن و خواریر، ایاب و ذهاب و مزایای غیرنقدی، پاداش افزایش تولید، سود سالانه و نظایر آنها دریافت می کند، حتی سعی می نامد، در نتیجه حق سعی مجموعه دریافتی های کارگر از کارفرما می باشد که شامل حقوق پایه، مزایای تابع دستمزد اعم از مزایای مستمر تابع دستمزد یا غیرمستمر تابع دستمزد می باشد. در ماده (۳۵) بیان شده که مزد عبارت است از وجوه نقدی و با غیرنقدی و با مجموع آنها که در مقابل انجام کار به کارگر پرداخت می شود. وجوه غیرنقدی با مزایای غیرنقدی متفاوت است. مزایای غیرنقدی جزو مزایای انگیزشی و رفاهی می باشد ولی وجوه غیرنقدی جزو مزد بوده و شامل مالیات می باشد. در ماده (۳۶) بیان شده است که مزد ثابت عبارتست از مجموع مزد شغل و مزایای ثابت پرداختی به تبع شغل، از مجموع سه ماده فوق، فرقی بین حق سعی و مزد و حقوق مشخص می شود. اینها بحث مزد و حق سعی مطرح است حق سعی اعم از مزد بوده و مزد مبلغی است که به صورت ثابت، پرداخت شده و مشمول مالیات می باشد. در کارگاه های شامل طرح و فاقد طرح، مزد ثابت متفاوت می باشد. تمامی مزایایی که به عنوان مزایای رفاهی و انگیزشی پرداخت می شود، ممکن است در قانون بطور صریح بیان شده و یا نشده باشد و بریت رفاهی پرداخت شده که در قانون ذکر نشده است از نظر سازمان ما جزو مزایای رفاهی و انگیزشی محسوب می شوند. در

رای شماره (۴۰۱) هیات عمومی بیان شده است که مزایای مربوط به شغل، در مواد (۸۱) و (۸۳) احصا شده است و خدمات و تسهیلات رفاهی در ماده (۴۰) قانون الحاقی قانون تنظیم و بخشی از مقررات مالی که دولت مجوز پرداخت دارد، مزایای مربوط به شغل بوده و جزو مزایای حقوق و مرادبی مذکور در ماده (۸۳) قانون مالیات مستقیم نمی باشد. در رای شماره (۸۳) به این صورت اصلاح شده است که فقط بخش دولتی مدنظر بوده بلکه تمامی کارکنان بخش دولت و غیردولتی مدنظر می باشد و صراحتاً موضوع مشخص می باشد.

نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو، صراحتاً در تبصره (۳) ماده (۳۶) مزایای رفاهی انگیزشی مشخص شده است و بیان شده این موارد جزو مزد ثابت و مینا محسوب نمی شوند و در قانون کار نیز صراحتاً این موضوع بیان شده است.

مصطفی پهنیا، مشاور دبیرخانه شورای گفتگو، موضوعی که منجر به این قضیه شده است اینست که در ماده (۸۳) قانون مالیات های مستقیم اعلام شده مزایایی که مربوط به شغل می باشد شامل مالیات می باشد. در ماده (۴۰) قانون الحاقی این مزایا را خارج از شغل تلقی کرده است و بیان کرده که هر حقوق بگیر فرغ از اینکه چه شغلی دارد، می تواند این مزایا را به صورت کامل دریافت کند و مزایا در شغل ه می تواند متفاوت باشد ولی این هفت موردی که ذکر شده است فارغ از نوع شغل می باشد، یعنی رای دیوان عدالت اداری نیز با استناد به قانون الحاق صادر شده است. (این موارد طبق ماده (۴۰) قانون الحاقی فارغ از شغل می باشد و در ماده (۸۳) قانون مالیات بیان شده که درآمد مشمول مالیات حقوق عبارتست از حقوق (مقرری یا مزد یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیر مستمر.) در این خصوص استنهای فارس و نیرسان جویی اعلام کرده اند و در پاسخ، سازمان امور مالیاتی به صراحت اعلام نمید کرده و این موارد را معاف از مالیات اعلام کرده است. متن نامه این موارد فارغ از نوع شغل، و به صورت یکسان در حد متعارف و با ارائه استند و مدارک به عنوان مصادیق ماده (۴۰) قانون فوق الذکر موضوعاً از شمول احکام مواد (۸۲) و (۸۳) قانون مالیات های مستقیم خارج می باشد. در قانون الحاق دقیقاً مشخص شده است که این مزایا فارغ از شغل می باشند و ما با استناد به این قانون درخواست مالیات را داریم.

قادر حاتمی، رئیس اداره روابط کار اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان، در متن دادنامه بیان شده است: وجوه پرداختی تحت عنوان مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب و بن کالا، داخل در عوارض حقوق و مزایای مذکور در ماده (۸۳) قانون مالیات های مستقیم نمی باشد. نظر صریح وزارت در سطح معاون وزیر به سازمان امور مالیاتی ارسال شده و برای ما نیز ابلاغ شده است و نظر ما در خصوص این موارد می باشد عانه مندی، مسکن، خواربار، بن، ایاب و ذهاب، مزایای غیر نقدی، یادداشت افزایش تولید، سود مالانه، کمک هزینه مهد کودک و نظایر آن. (منظور از نظایر آن ایست که به صورت حصری نمی باشد)

عزیز امن الهی، معاون قضائی رئیس دادگستری استان، حق السعی عام است ولی مزد حصری می باشد و مشخص شده است و مالیات شامل دستمزد می باشد و برای وحدت رویه دیوان عالی عدالت تبدیل به قانون شده است و عکلف به عمن می باشد. فلا اختلاف نظر بود و قبل از صدور رای، وحدت رویه امکان برداشت و عمن حلقه ای وجود داشت ولی با صدور رای وحدت رویه این موضوع مشخص می شود، مگر اینکه ابهامی در رای وحدت رویه وجود داشته باشد که در اینصورت درخواست نظریه تفصیلی می شود ولی در صورتیکه ابهامی وجود ندارد و مشخص است، باید طبق آن عمن شود و حق کارگر و کارمند ضایع نشود. رای وحدت رویه گره گشا بوده و در حکم قانون و لازم الاجرا می باشد.

علی عباسپور، نماینده امور مالیاتی استان، در این خصوص مکاتبات متعددی از سوی مجامع امور صنفی و چندین شرکت صورت گرفته است؛ با توجه به اینکه در ماده (۹۱) قانون مالیات های مستقیم، مزایایی که معاف از مالیات هستند، احصا شده اند و در خصوص رای جهانی صادر شده، بخشنامه تکمیلی به شماره (۲۰۰۹۸۸۰) از سوی سازمان صدر شد؛ وجوهی که بابت مهد کودک و غیره که فقط ۴ مورد ذکر شده بود و سازمان در بخشنامه تکمیلی اعلام کرد که وجوهی که بابت مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و غیره به عنوان مصادیق ماده (۴۰) قانون الحاقی مصوب ۸۴/۰۸/۱۵ و با براساس مقررات استخدامی موسسه

مربوطه در حدود قانون و یا متعارف به کلیه کارکنان پرداخت می شود. با ارائه استناد از شمول حکم مواد (۸۲) و (۸۳) قانون مالیات های مستقیم خارج می باشد. در مورد سهم دو هفتم سهم بیسه سازمان از طریق بخشنامه شماره (۲۰۰/۹۸/۴۶) مورخه ۹۸/۵/۱۴ اصلاحیه صادر شد. کارفرمایان بیمه شدگان سازمان تامین اجتماعی می توانند صرفاً با کسر سهم حق بیمه درمان پرداختی حقوق بگیران از حق بیمه مواد (۲۸) و (۲۲) قانون تامین اجتماعی، مالیات متعلقه را محاسبه نمایند. نامه ای با این مضمون برای دفتر فنی و مدیریت مالی ارسال گردید: در اجرای بخشنامه صادره به شماره (۲۰۰/۹۹/۵۸۱) مورخه ۹۹/۱۰/۱۴ سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص دادنامه شماره (۲۲) و (۶۰۱) هیات عمومی دیوان عدالت اداری و یا عنایت به اینکه در متن بخشنامه یک شده تصحیح گردیده و خدمات و تسهیلات رفاهی از جمله وجه پرداختی در رابطه با مزایای مربوط به شغل، من جمله مهدکودک، پارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... که بر اثر ماده (۴۰) قانون الحاق مجوز پرداخت دارد از شمول احکام مواد (۸۲) و (۸۳) قانون مالیات های مستقیم خارج می باشد. سولاتی در مورد عناوین ذفوق حق شاغل که شامل معافیت های یاد شده به غیر از عناوین قید شده می باشد مطرح گردیده است. نظر به وجود ابهام در نحوه عمل مودیان محترم و همکاران در مواجه با هزینه های موضوع، خواهشمند است در خصوص موارد مذکور و نیز مزایای رفاهی انگیزشی موضوع تبصره (۲) ماده (۳۶) و ماده (۴۷) قانون کار، راهنمایی فرمایید. در نامه ای که دفتر فنی به عنوان مرجع به آن ارجاع داده است بزرگوار شده است اینطور بیان شده: لازم به ذکر است موضوع در دست بررسی هزی تکمیلی می باشد و در این خصوص با مراجع ذیربط (اداره کار) مکاتبه انجام پذیرفته که در صورت حصول نتیجه اطلاع رسانی خواهد شد. این آخرین مکاتبه ما بوده است.

قادر حائمی، رئیس اداره روابط کار اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان، با توجه به متن، اولاً فقط به موارد نام برده شده حصر نشده، دوم: منظور از مقررات استخدامی مربوطه، قانون کار می باشد. سوم: اینکه در خصوص عرف، اگر در کارگاهی عرفاً مبلغی خارج از بحث مزد و داخل حق اسعوی پرداخت شود، از نظر ما جزو مزایای رفاهی و انگیزشی بوده و مشمول مالیات نمی باشد.

یداله امامی، نائب رئیس مجمع نمایندگان کارگران استان، از طرف استان ما در اسفند ماه برای استان های اصفهان و خراسان ر سوی اعلام شده است و این دو شهر استان در برج دو مکانیبه کرده و در برج سه جواب را دریافت کرده اند و بی متا سفانه ما اترا دستور را نسخی دریافت کردیم. سازمان تامین اجتماعی نیز با وجود رای دیوان بخاطر وجود (۱) در بخشنامه این موضوع را قبول نمی کند. در ماده (۲۹) نامین اجتماعی، حوادث بیماری، بارداری، غرامت دستمزد، از کارافتادگی و بازبشستگی و فوت که دیوان تأیید کرده است دو هفتم مالیات اعمال شده از سال ۸۲، در صلاحیت ذاتی آن نبوده و برای همان بند، مالیات تضمین نمی شود و بی اداره مالیات با تفسیر خود عمل می کند.

نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: نتیجه براین شد که با استناد به رای دیوان عدالت، برای اینکه تمام سازمانهای استانی اجازه عمل در این خصوص را داشته باشند از سازمان امور مالیاتی کشور درخواست دستور ابلاغ به صورت بخشنامه یا دستور جامع و شفاف داشته باشیم. اگر بخشنامه ای در این خصوص صادر شود و سازمان امور مالیاتی نیز براساس آن عمل کند آیا می توان درخواست مابه التفاوت کرد؟ در خصوص بحث دو هفتم بیسه که شامل مالیات می شود توضیحی بیان کنید.

علی عباسپور، نماینده امور مالیاتی استان: بله می توان درخواست استرداد مالی کرده می توان برای ماه های باقیمانده سال تعدیل کرد و یا اگر کل سال پرداخت شده و تمام شده است بعد از تمام نیرمه سال بعد با درخواست حقوق بگیر قابل پرداخت است. در ماده (۸۷) آمده است که اضافه پرداختی مالیات و حقوق طبق مقررات این قانون مسترد خواهد شد مشروط بر اینکه بعد از انقضاء نیرماه سال بعد، تا آخر آن سال با درخواست کتبی حقوق بگیر از اداره امور مالیاتی مربوطه مورد مکاتبه قرار گیرد. مالیات پرداختی از سوی کارگر می باشد نه کارفرما، پس باید از سوی کارگر درخواست شود.

یداله اصافی، نائب رئیس مجمع نمایندگان کارگران استان: رای دیوان در سال ۹۸ صادر شده است و بنظر من سازمان امور مالیاتی استان به دلیل اینکه به پایان سال نزدیک می شود، به عمد وقت تلف می کند. طبق آماري که در دست دارم برای ترمین ۲۷۰۰ واحد تولیدی و صنعتی و خدماتی مستقر در استان، علیات سه سال پرداخت شده است و به نظره برای اتمام فرصت درخواست استرداد، زمان هر داده می شود. چون بعد از تیر ماه سال بعد فقط امکان استرداد مابه التفاوت امسال را می توانیم داشته باشیم و امکان ورود به سال های ۹۸ و ۹۹ را نخواهیم داشت و بنده به این ذهن سعی می کنم تا زودتر نتیجه بگیریم و بتوانیم مبلغ سال قبل را نیز دریافت کنیم چون مبلغ کمی نیست و به نفع کارگران است. در خصوص مکاتبات و نامه های ارسالی ماه سازمان مالیاتی باید پیگیری موضوع از مرکز باشد نه ما. در ماده (۳۶) ترمین اجتماعی بیان شده. چنانچه کارفرما بدهی برای سازمان تامین اجتماعی داشته باشد یا شده این بدهی نمیواند باعث محروم شدن بیمه گذار از خدمات بیمه شود از جمله بیکاری، اسعلاجی، ۴٪ ساخت و زیان آور، ولی مناسفته ماده (۳۶) از سوی تامین اجتماعی اجرا نمی شود. در خصوص ۷٪ نیز بعد از کنی پیگیری، طبق رای دیوان اعلام شده که سازمان امور مالیاتی صلاحیت ذاتی در تعیین در حد نداشته و از نظر مالیات دو هفتم از هزینه درمان یعنی از نه سی ام کسر می شود؛ در حالیکه برای آیت های ماده (۲۸) و (۲۹)، ۷٪ را پرداخت می کنیم.

عزیز امن الهی، معاون فضائی رئیس دادگستری استان: یعنی ابتدا باید ۷٪ کسر شود سپس مالیات اعمال شود. قانون امور مالیاتی می گوید از بابت دو درصدی که بابت درمان پرداخت می شود مالیات دریافت خواهیم کرد ولی بقیه پرداختی در حکم پس انداز می باشد.

نسرین درختانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: از طرف دیوان در سال ۹۸ رای صادر شده و لازم الاجرا می باشد پس باید اجرا شود ولی اینکه ترمین کارمندان و کارگران، تک به تک مکاتبه کرده و درخواست مابه التفاوت را داشته باشند عملاً غیر ممکن می باشد. آیا از دیدگاه تامین اجتماعی و اداره کار ۷ درصدی که کارگر به عنوان سهم بیمه پرداخت می کند شامل کسر مالیات می شود یا خیر؟ مواردی که شامل کسر مالیات می شود باید به طور شفاف در قانون مشخص شود.

علی عباسپور، نماینده امور مالیاتی استان: با رای دیوان، بحث دو هفتم حذف شده است، و در این خصوص سازمان در تاریخ ۹۸/۰۵/۱۴ بخشنامه شماره (۲۰۰۱۹۸/۴۴) را صادر کرده است. علاوه بر دو هفتم کار گذاشته شده، برای سهم بیمه درمانی حقوق بگیران استعلام کرده بودند که به این صورت پاسخ دادیم در صورت وجود ابهام در خصوص میزان دقیق حق بیمه درمان پرداخت شده بیمه شده، از سازمان تامین اجتماعی قابل استعلام می باشد. از نظر سازمان دو قسمت از هفت قسمت پرداخت شده از حق بیمه، سهم بیمه درمان می باشد که از طرف دیوان رد شد و اعلام شد که اداره امور مالیاتی حق تعیین درصد را نداشته و سازمان یا بخشنامه تکمیلی، آن را کاهش داده و حق بیمه درمان مدنظر شد. حق بیمه درمان را از تامین اجتماعی استعلام کرده و با کسر آن مقدار، بقیه مشمول مالیات می شود. در ماده (۱۳۷) موارد قابل کسر ذکر شده است و با مواردی که شامل مالیات می شود فرق دارد و بقیه مشمول مالیات نیست و ما از تامین اجتماعی مالیات کسر نمی کنیم.

محمد رضا فدایی، معاون صنایع اداره کل تامین اجتماعی: از نظر ما این ۷٪ شاید کسر شود چون ۷٪ حق بیمه کارگر بوده و بقیه دریافت می شود.

یداله اصافی، نائب رئیس مجمع نمایندگان کارگران استان: در ماده (۲۸) در حد مشخص می شود. در ماده (۲۹) بیان شده که حوادث و بیماری و بارداری و غرامت دستمزد و از کارافتادگی و بازنشستگی و مرگ که ۷٪ برای اینها می باشد یعنی از طرف کارفرما برای کارگر هزینه شده و مشمول مالیات نمی باشد.

محمود انبام دوست، رئیس اداره وصول حق بیمه اداره کل تامین اجتماعی: در ماده (۳) قانون تامین اجتماعی، ۷ موردی که شامل تامین اجتماعی می شود بیان شده است. حوادث و بیماری، بارداری، غرامت دستمزد، از کارافتادگی، بازنشستگی و مرگ و

<p>بیمه بیکاری، نرخ حق بیمه ۳۰٪ می باشد که ۳٪ بیمه بیکاری و ۲۷٪ حق بیمه می باشد که ۷٪ از ۲۷٪ سهم بیمه شده می باشد و ۲۰٪ سهم کارفرما؛ با احتساب ۲٪ سهم بیکاری، سهم کارفرما ۲۹٪ می شود. در ماده (۳۹) بیان شده که ۹٪ از عاخذ حق بیمه مذکور در ماده (۲۸) (که ۲۷٪ بوده و موارد منابع درآمدی سازمان می باشد که همان حق بیمه های پرداختی توسط کارفرماها می باشد) برای تامین هزینه های ناشی از موارد مذکور در بند های (الف) و (ب) ماده (۳) این قانون که همان حوادث و بیماری ها و برداری می باشد که در واقع بحث هزینه درمان به این صورت تعریف می شود، ۹٪ از ۳۰٪ شامل این دو بند شده و ۲۱٪ مابقی شامل بقیه موارد می باشد.</p> <p>یداله امامی، نائب رئیس مجمع نمایندگان کارگران استان: ۱۱٪ از ۳۰٪ مربوط به بازشمستگی و فوت بعد از بازشمستگی است و ۲٪ مربوط به بازشمستگی و فوت قبل و بعد از بازشمستگی بوده، ۴٪ از کار انفرادی، ۹٪ هزینه درمان، ۶٪ از سهم سی ام به عهده کارفرما بوده و ۱٪ دولت و ۲٪ برعهده کارگر می باشد و مالیات دو هفتم از اینجا برداشت شده است که دیوان توضیح داده و دو هفتم را رد کرده است.</p> <p>علی عباسپور، نماینده امور مالیاتی استان: حذف دو هفتم بیان شده است ولی در متن صریح قانون برای هزینه های درمانی و حق بیمه پرداختی شخص حقیقی به موسسات بیمه بابت انواع بیمه های عمر و زندگی و بیمه های درمانی از درآمد وضع مالیات بیان شده است و این بیمه ها متفاوت از بیمه تامین اجتماعی می باشد. موضوع ۷٪ را با امضاء مدیر کل از سازمان تامین اجتماعی اعلام می کنید.</p> <p>عزیز امر الهی، معاون قضائی رئیس دادگستری استان: ۷٪ هزینه ایست برای پرداخت بیمه تامین اجتماعی، طبق وحدت رویه که تین قانون است و صریحاً اعلام کرده است که این ۷٪ شام مالیات نمی شود و رئیس سازمان مزه به اجرای قانون است در غیراینصورت خلاف قانون عمل کرده است.</p> <p>در پایان نشست مقرر شد، موضوع در جلسه شورای گفتگوی استان طرح و تسمیه گیری گردد.</p>	
<p>۱. سازمان امور مالیاتی کشور در راستای اجرای صحیح مواد (۸۲) و (۸۳) قانون مالیاتهای مستقیم و ماده (۴۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴ و همچنین صراحت تعریف مزایای رفاهی و انگیزشی در قانون کار و آرای صادره از سوی دیوان عدالت اداری که لایحه الاحرامی باشند، مصدق مزایای رفاهی و انگیزشی مشمولین قانون کار را که از معافیت مالیاتی برخوردار می باشند به صورت شفاف مشخص نموده و ضی بخشنامه ای جهت اعمال معافتهای مذکور به ادارات کل امور مالیاتی استان ها ابلاغ نماید.</p> <p>۲. سازمان امور مالیاتی کشور در راستای اجرای ماده (۱۳۷) و بند (ج) ماده (۱۳۶) قانون مالیات های مستقیم و آرای صادره از سوی دیوان عدالت اداری، ضی بخشنامه ای معافیت سهم حق بیمه حقوق بگیران را از پرداخت مالیات به صورت شفاف ابلاغ نماید.</p> <p>۳. اداره کل امور مالیاتی استان در راستای احقاق حق کلیه حقوق بگیران، پیگیریهای لازم را در خصوص ابلاغ بخشنامه های فوق الذکر از سازمان امور مالیاتی کشور بعمل آورد.</p>	<p>پیشنهادهای</p>

<p>۴. به موجب ماده (۸۷) ق.م.م. درخواست می‌شود، اداره کل امور مالیاتی استان، اضافه پرداختی‌هایی حقوق بگیران از بابت مواد (۸۲) و (۱۴۷) ق.م.م. را در اسرع وقت به مودیان مسترد نماید.</p>	
<p>۱. قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۹۴؛ ۲. قانون کار با آخرین اصلاحات؛ ۳. قانون تأمین اجتماعی با آخرین اصلاحات؛ ۴. قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۸۴؛ ۵. بخشنامه های سازمان امور مالیاتی به شماره های (۳۰۰/۹۸/۴۴، ۱۹۴۱۸، ۳۰۰/۹۹/۵۸، ۳۰۰/۹۸/۳۳۵۳۳۸۰)؛ ۶. دادنامه های دیوان عدالت اداری به شماره های (۶۰۱۰۷۳۰۵۹۱۱۰۲۷۹۰۴۱۵۰۱۹۵۶۰۱۹۵۷)؛ ۷. نامه شماره ۷۱۲۹۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۲۳ معاون محترم امور کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی؛ ۸. نامه شماره ۳۹۳۸۵/۳۰۰۵/۳۰۰۵/۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۶ اداره امور مالیاتی خطاب به سازمان امور مالیاتی ۵۳۰۰؛ ۹. نامه شماره ۵۳۲۲/۳۳۰۲۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور خطاب به اداره کل امور مالیاتی استان؛</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پیشنهادی</p>

ماده ۸۷ ق.م.م. اضافه پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق طبق مقررات بین همین دستور خواهد شد. در صورتی که بعد از بررسی نیرماد سال بعد از آن سال یا درخواست کسبی حقوق بگیر از اداره امور مالیاتی محل سکونت مورد منتهی قرار گیرد. اداره امور مالیاتی مذکور موظف است ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم درخواست رسیدگی حق الزمرا معمول و در صورت احراز اضافه پرداختی و نه شدن بدهی قطعی دیگر در آن اداره امور مالیاتی نسبت به استرداد اعمده پرداختی از محل وصولی های جاری اقدام کند. در صورتی که درخواست کننده بدهی قطعی مالیاتی دانسته باشد اضافه پرداختی به حساب بدهی مربوط منظور و ملاک مسترد خواهد شد.